

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

NR 1 · 12. JAANUAR 2011

ASUTATUD 1925. AASTAL

IGA LIIGE LOEB! | WWW.KODA.EE

Ühisraha ajastu algus

1. jaanuaril võttis Eesti ametliku rahana kasutusele euro. Eurole üleminek Eestis on sujunud tõrgeteta ja plaanipäraselt. Ettevõtete roll selles on olnud tohutult oluline. Jaekaubandus ja pangad on vastutusriikka ülesandega väga hästi hakkama saanud. Kui uus raha on tsiviilkäibes juba valdavalt kasutuses, siis ettevõtete jaoks üleminek alles jätkub. Kaubanduskoja poolt ellu kutsutud Ausa hinnastamise kokkuleppega on juba liitunud 530 ettevõtet, kes kokku omavad üle 2800 müügi- ja teeninduskoha. Kampania kestab kuni hindade kahes vääringus avaldamise kohustuse lõpuni ning sellega on jätkuvalt kõik ettevõtted oodatud liituma.

Majandusaasta aruannete koostamine ja esitamine on alles ees. Samuti pole enamuse ettevõteteid veel alustanud oma põhikirjade ja omakapitali eurodesse viimist. Nende ja teiste juriidiliste küsimuste lahendamiseks jätkuvad ka Kaubanduskoja koolitused juba jaanuaris. Ka seekordne Teataja juhtkiri teeb kummarduse nii kroonile kui eurole.

TÄNA LEHES

- 1. jaanuarist saab OÜ-d asutada sissemakset tegemata
- Välismaalaste seaduse rikkumine võib kaasa tuua sundlõpetamise
- Rein Lang: Kas arendada majandust avaliku või eraõigusega?
- CE-märgis aitab Euroopa turul läbi lüüa!

AVATUD USTE PÄEV ETTEVÕTJAILE

21. jaanuaril kell 10.30–15.00

- Seminar teadusmahuka ettevõtluse võimalustest Eestis
- Väljapanek Tartu Ülikooli leiutistest
- Elukestva õppe kohvik
- Loomemajandus Viljandi kultuuriakadeemias

Ainulaadne võimalus tutvuda ühe päeva jooksul võimalustega, mida ülikool ettevõtjatele ja arendajatele pakub – päeva keskmes on seminar, kus praktikud räägivad teadusmahuka ettevõtluse võimalustest koostöös ülikoolidega. Väljapanek Tartu Ülikooli viimaste aastate peamistest leiutistest. Elukestva õppe kohvik, kus tutvustakse ülikooli täiendusõppe võimalusi. Oma tegevusi loomemajanduse valdkonnas on tutvustamas Viljandi kultuuriakadeemia.

Ettevõtjate käsutuses on ettevõtluskoordinaatorid, kes viivad ettevõtjad kokku õigete teaduspartneritega, aitavad koostada ja läbi viia arendusprojekte ning otsida oma ideele rahastust.

Kontakt: Erik Puura, TÜ ettevõtlussuhete ja innovatsiooni juht,
tel 737 4802, 506 9882, e-post: erik.puura@ut.ee

Registreerumine ja täiendav info: www.ut.ee/ettevotjapaev

Kaubanduskoda esitleb vastvalminud leksikoni

KES ON KES EESTI MAJANDUSES 2010?

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda juubeliaastatega, seekord siis 85ndaga, sünkroonis ilmuv leksikon on katse jäädvustada hetkeseisu Eesti ettevõtluses ja majanduses inimeste tasandil. Portreeterida neid, kes igapäevaselt annavad oma panuse majandustegevusse või siis ettevõtluskeskkonda ja -seadusand-

luse arengusse. Olgu siis ettevõtja, ärijuht, poliitik või ametnik – neid inimesi julgeme esile tõsta ja eeskujuks tuua. Raamatust leiab väärtuslikku informatsiooni tänaste majandusliidrite hariduskäigu, karjääri, ärihuvide, hobide ja ühiskondliku tegevuse kohta.

Tunne Eesti majandustegelasi!

Raamat on välja antud limiteeritud koguses hinnaga 22,37 eurot/350 krooni (sisaldab käibemaksu).

Info ja müük: **Annika Eesmaa** • Tel: 604 0060 • E-post: annika.eesmaa@koda.ee

SIIM RAIE
Peadirektor

Euroaja esimesed

Oma esimesed euromündid sain poekassast, olles ära andnud oma viimased Eesti kroonid. Tegelikult, mitte päris viimased – üks komplekt paberrahsid ja sente jäid ajaloo huvides koju kapiservale hoiule. Arhiivi. Pannakse ju ikka kõige olulisemad ning väärtuslikumad asjad säilitamiseks arhiivi. Et ei läheks meelest ja oleks faktina alles.

Ma usun, et ei nõua pikka tõestust, et Eesti kroon teenis meid hästi. Nüüd on see ülesanne euro – olla kokkuleppeline väärtuse mõõdupuu. Aga mitte enam ainult koduses Eestis, vaid juba tervelt 17 riigi ühisrahana ja globaalse arveldusvahendina. Mul on hea meel selle üle, et julgeme ennast panna olukordadesse, mis nõuavad täna ja tulevikus suuremat pingutust, laiemat vaadet ja vastust kui ainult koduste asjade ees.

Nüüd on eurotsooni toimimine sama palju meie asi, kui kreeklaste või sakslaste. Veel enam, meil on nüüd ühine raha soomlastega. Kaubandus Soomega moodustab viiendiku meie ekspordist-impordist, sealt pärineb pea neljandik meie otsestest välisinvesteeringutest ning pooled meid külastavad turistid. Ühine raha peaks äriajamist veelgi soodustama ja tegelikult lausa sunnib meid põhjanaabrile järele jõudma, sest nii kulud kui hinnad on varasemast kergemini võrreldavad, kuid vahemaa jätkuvalt väga väike. Enamasti töötab see meie kasuks, kohati paneb aga mõtlema.

Niipea, kui euro kasutuselevõttust oleme toibunud, peame hakkama

saama järgmise suure valikuga – Riigikogu valimistega 6. märtsil. Järgneva kahe kuu jooksul valatakse meid üle lubaduste ja loosungitega. Nii mõnigi kandidaat on juba ka Kaubanduskoja poole pöördunud, et korraldada kohtumisi ettevõtjatega, meie muresid ja rõõme ära kuulata.

Traditsiooniliselt me parteipoliitikas ja valimiskarusellis kaasa ei löö. Vaatleme asju ettevõtjate seisukohast – kas üks või teine idee või siht

Usun, et ei nõua pikka tõestust, et Eesti kroon teenis meid hästi.

Nüüd on see ülesanne euro – olla kokkuleppeline väärtuse mõõdupuu. Aga mitte enam ainult koduses Eestis, vaid juba tervelt 17 riigi ühisrahana ja globaalse arveldusvahendina.

on ettevõtlusele kasulik ja ettevõtjaskõbralik või mitte. Seni kuni käesolev Riigikogu koosseis koos on ja menetluses olevad eelnõud seaduseks vormistatakse, on meil piisavalt tööd nendegagi, sest viimases kiirustamise tuhinas on ootamatult palju praaki ja lausa ettevõtjavenulikke ministeeriumite poolt kirja saanud.

Muidugi ei saa Eesti riik valmis ei enne ega ka pärast valimisi ja see tõttu oleme just kogumas ühe küsitluse näol ka teie, liikmete, tagasisidet kõige murettekitavamate majandus- ja hariduspoliitilistest küsimustest. Loodan, et leiate need mõned minutid, et postkasti saabunud veebiküsitlusele vastata. Nii saame paremini sättida Koja 2011. aasta prioriteete majanduskeskkonna parandamisel.

Valimistest pole vabad 2011. aastal ka me ise. Aprillikuu keskel kokku kutsutav Kaubanduskoja üldkoosolek peab seekord valima ka juhatuse liikmed ja juhatuse esimehe. Uuendatud põhikirja kohaselt seekord harjumuspärase kahe aasta asemel järgnevaks neljaks aastaks. Kõiki ettevõtjate esindusorganisatsiooni ette sobivaid kandidaate saavad liikmed üles seada ja nende poolt ka üldkoosolekule hääletama tulla. Eelduseks on muidugi aktiivne liikmeksolek, ehk iga-aastase liikmemaksu tähtaegne tasumine. Liikmemaksu arved saadame teile seekord jaanuarikuu lõpus, kui uue rahaga on juba veidi aega olnud harjuda. Liikmemaks 2005. aastast alates muutunud ei ole, kuid seekord on vääringuks euro. **T**

Sisukord

Juhtkiri	
Euroaja esimesed	3
Seadusandlus	
1. jaanuaril jõustunud äriseadustiku muudatustest	5
Välismaalaste seaduse rikkumine võib tulevikus tuua sundlõpetamise	6
Käibemaksuseaduse muudatused	7
Koja gallupid	8
Euroopa uudised	
Mida arvab EMSK Euroopa lepinguõigusest	9
Väliskaubandus	12
Tagasivaade	
Kas arendada majandust avaliku või eraõigusega?	14
Juhtimisveerg	
Head uut aastat, Eesti – sa väike armas India džungel!	15
Innovatsiooniveerg	
In.ee ja Tallinna Ettevõtlusameti Online Nõustamispäevad	16
Teated	17
Koostööpakkumised	21
Riigihanketeated	21
Juubilarid	22
Eksporditööride koolitused	23
Ekspordi Akadeemia	24

Kalender

17., 18. ja 24. jaan	Ekspordiplaani koostamise koolitus Võrus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
17. jaanuar	Välismessikoolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
18. jaanuar	Seminar „Majandusaasta aruande sõlmküsimused 2010 ja eurole üleminek“ Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
18. jaanuar	Turu-uuringute koostamise koolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
19. jaanuar	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Tartus Raadi mõisas (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
19. jaanuar	Ekspordi Akadeemia seminar „Võtmetegevused ärimudeli edukaks toimimiseks“ tippjuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
20. jaanuar	Ekspordi Akadeemia seminar „Võtmetegevused ärimudeli edukaks toimimiseks“ keskastmejuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
26. jaanuar	Seminar „Majandusaasta aruande sõlmküsimused 2010 ja eurole üleminek“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
27. jaanuar	Seminar „Mis on ärivaladus ja kuidas seda kaitsta?“ Probleeme praktikast tutvustavad Konkurentsiameti ja prokuratuuri esindajad ning praktiseerivad advokaadid Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Marju Naar • Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee
2.-3. veebruaril	Ekspordi Akadeemia õppeviisit Soome Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
7. veebruar	Välismessikoolitus Kuressaares Kaubanduskoja Kuressaare esinduses (Tallinna 16, Kuressaare) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
8. veebruar	Turu-uuringute koostamise koolitus Tallinnas — vene keeles Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
15. veebruar	ECOFIRA kontaktkohtumisteüritus keskkonnasektori asjatundjaile Hispaanias Valencias Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
21. veebruar	Ekspordiplaani koostamise koolitus Tallinnas (vene keeles) Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
8. märts	Turu-uuringute koostamise koolitus Võrus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34, Võru) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise- ja
õigusosakonna jurist

1. jaanuaril jõustunud äriseadustiku muudatustest

Suuremaks muudatuseks äriseadustikus on osaühingu asutamise võimaldamine ilma sissemakset tegemata – kui osaühingu kavandatud osakapital ei ole suurem kui 25 000 eurot, võib asutamislepinguga ette näha, et asutajad ei pea osaühingu asutamisel osa eest tasuma, vaid võivad tasuda ka hiljem.

Samuti kaotatakse äriseadustikust nõue selle kohta, et vähemalt poolte juhatuse liikmete elukoht peab olema Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis ning kehtestatakse nõue vaid ühele Eestis asuvale kontaktaadressile. Juba tegutsevaid osaühinguid mõjutavad pigem muudatused, millega vähendatakse ühinguõiguslike dokumentide vorminõudeid, audiitori kaasamise kohustust, lihtsustatakse osa võõrandamisel seadusjärgse ostueesõiguse regulatsiooni ning kaotatakse ära juhatuse liikme ametiaja tähtajalisus.

Reservkapitali muudeti vabatahtlikuks

Äriseadustiku uues redaktsioonis on lisatud põhimõte, mille kohaselt osanikud on vabad otsustama, kas nad soovivad osaühingu reservkapitali moodustada või mitte. Sellest johtuvalt on muudetud ka paragrahv 160 lõiget 2, mille kohaselt nähakse reservkapitali moodustamine ja suurus ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 osakapitalist. Kui osanikud on otsustanud siiski reservkapitali moodustada, siis tuleb silmas pidada millest osaühingu reservkapital moodustatakse

(§ 160 lõige 1), reservkapitali iga majandusaasta jooksul panustamise kohustust (§ 160 lõige 3) ning reservkapitali kasutamist (§ 161).

Sooviga jätta suurem otsustusõigus osaühingu asutajatele ja osanikele ning lihtsustada regulatsiooni, on äriseadustikust (§ 189 lg 1) kaotatud nõue, mille kohaselt osaühingul, mille osakapital on üle 400 000 krooni ja mille juhatuses on alla kolme liikme, peab olema nõukogu. Välistatud ei ole aga, et nõukogu nähakse ette põhikirjaga.

Juhatus nimetatakse ametisse tähtajatult

Äriseadustik nägi siiani ette, et juhatuse liikme saab ametisse nimetada kolmeks aastaks ja seda tähtaega võib põhikirjaga pikendada kuni viie aastani. Siiski ei ole osaühingu puhul antud regulatsiooni kohaldamine alati põhjendatud ning käesoleva äriseadustiku redaktsiooniga kehtestatakse, et juhatuse nimetatakse ametisse tähtajatult (§ 184 lg 2). Loomulikult säilib võimalus ka tulevikus ette näha osaühingu põhikirjaga teistsugune õiguslik olukord, kui põhikirjas sätestada juhatuse liikme ametiajale konkreetne tähtaeg.

Osa võõrandamisel ei kehti ostueesõigus

Senise osaühinguõiguse üheks aluspõhimõtteks on olnud osanike seadusest tulenev ostueesõigus osa võõrandamisel. Lisaks nägi äriseadustik siiani ette, et põhikirjaga saab luua olukorra, kus osa võõrandamine kolmandale isikule on seotud osanike otsusega. Sooviga lihtsustada osanike otsusest sõltuvat osa võõrandamist sätestatakse võimalus (§ 149 lg 3) põhikirjaga ette näha, et osa võõrandamisel ostueesõigus ei kehti. Lubatud on põhikirjas sätestada ka täiendavad tingimused: eelkõige, et osa võõrandamiseks on vajalik teiste osanike, juhatuse, nõukogu või muu isiku nõusolek.

Seni võis põhikirjaga ette näha üksnes selle tingimuse, et osa võõrandamisel kolmandale isikule on vajalik osanike otsus, mille poolt on antud vähemalt 2/3 häältest, siis uue redaktsiooniga pakutav sõnastus annab osanikele palju vabamad käed põhikirja kujundamiseks. Samuti ei seata enam nõusolekule mingit hääle arvu piirangut, ka selles osas saab põhikirjaga näha ette igale ühingule sobivad võimalused.

Nagu eespool mainitud, on oluliseks muudatuseks ka võimalus asutada osaühing ilma sissemakset tegemata. Lähtuvalt kooskõlastamisel tehtud ettepanekutest lisati seadustikku ka sätte, mille kohaselt edaspidi kantakse äriregistrisse ka vastav märkus (st osaühing asutatud sissemakset tegemata) B-osa registrikaardile. Pärast seda, kui osaühingu põhikirjas ette nähtud kogu osakapital on osaühingule ära makstud (üle antud), saab taotleda äriregistrilt antud märkuse kustutamist. Sätestatud on, et taolise osaühingu asutajaks saab olla üksnes füüsiline isik ning kuni sissemaksete täieliku tasumiseni kõigi osanike poolt ei või osaühing suurendada ega vähendada osakapitali, samuti ei või osaühing teha osanikele ühtegi väljamakset (mis ei hõlma osanikule makstavat töötasu ega muid tasusid). **T**

Äriseadustikuga saab täpsemalt tutvuda Riigi Teataja veebilehel www.riigiteataja.ee.
Terviktekst: <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019>.
Muudatused: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13364139>.

MAIK PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Välismaalaste töötamise nõudeid rikkunud ettevõtjal keelatakse osaleda riigihangetel, saada struktuuritoetuseid või tegutseda tegevusalal, mis nõuab eelneva tegevusloa saamist.

Kõigil, kel eelnõu vastu rohkem huvi, leiavad välismaalaste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu Kaubanduskoja veebilehel või e-õiguse infosüsteemist http://eoi.gus.just.ee/?act=10&subact=1&ESILEHT_W=311008.

Kuivõrd eelnõu osas on mitmeid probleeme tõstatanud ka ministriühimid, siis tahaks loota, et arutelud ja analüüsid karistuste ja tegevuspiirangute rakendamisel seisavad alles ees, kuigi õigusloome ja kaasamise head tavad näevad ette vastavate toimingute teostamist ikka enne eelnõu ametlikku kooskõlastamist.

Välismaalaste seaduse rikkumine võib tulevikus tuua sundlõpetamise

Detsembri alguses Siseministeeriumi poolt ministriühimetele kooskõlastamiseks saadetud välismaalaste seaduse ja mitme teise seaduse muutmise seaduse eelnõu näeb ette tavaliselt rangeid karistusi ja tegevuspiiranguid neile ettevõtjatele ja tööandjatele, kes võimaldavad töötada isikul, kellel tegelikult puudub seaduslik alus Eestis töötamiseks.

Samuti soovitakse keelata vastavat nõuet rikkunud tööandjal osalemine riigihangetel ning piirata talle tegevuslubade andmist. Samas suureneksid ka ettevõtjate üldised välismaalaste töötamisega seotud teavitamiskohustused Poliitsei- ja Piirivalveameti ees.

Kaubanduskoja hinnangul ei ole niivõrd laialtlevinud sanktsioonid proportsionaalsed ja viitavad pigem ülekriminaliseerimisele. Isegi asjaolu, et karistuste ja tegevuspiirangute rakendamise võimalusele viitab Euroopa Liidu vastav direktiiv, ei saa see olla õigustuseks, et Eestis kõik võimalused (mitte kohustused) hoobilt maksimaalse rangusega ja igasuguse põhjalikuma analüüsi üle võetakse. Vastavad seisukohad oleme ka ministriühimetele esitanud.

Sundlõpetamine võib ähvardada ettevõtjat juba siis, kui ta võtab tööle vähemalt kaks välismaalast, kellel tegelikult Eestis töötamise õigust ei ole

Eelnõu üks olulisemaid muudatusi seisneb kindlasti karistusseadustikku täiendavas sättes. Nii soovitakse eelnõuga kohaldada kriminaalkaristust näiteks tööandja suhtes, kes võimaldab Eestis töötamiseks seaduslikku alust mitteomaval välismaalasel töötamist, kui see on toime pandud vähemalt teist korda või kui sellega võimaldati töötamist kahele või enamale välismaalasele. Kriminaalkaristust saaks kohaldada nii füüsilisest isikust tööandja kui ka juriidilisest isikust tööandja suhtes, kes on välismaalase tööle võtnud. Füüsilisest isikust tööandja suhtes, kes nõuet rikub, nähakse ette kriminaalkaristus (rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus) kui tööandja on juriidiline isik, siis on karistusena ette nähtud, kas rahaline karistus või sundlõpetamine. Seega võib sundlõpetamine ähvardada ettevõtjat juba siis, kui ta võtab tööle vähemalt kaks välismaalast, kellel tegelikult Eestis töötamise õigust ei ole. Seejuures välismaalast ennast võib oodata maksimaalset vaid rahatrahv või arest.

Jättes kõrvale asjaolu, et päris selge ei ole seegi, kas ja kuidas saab või peab tööandja tuvastama isiku õiguse Eestis töötada (olemaks kindel, et ta seadust ei riku) on sundlõpetamine karistusena juriidilisele isikule üks karmimaid. Hetkel näeb karistusseadustik sundlõpetamise võimaluse ette näiteks

kuritegude puhul, mis on seotud keelatud laskemoona või relvade tootmise ja levitamise, orjastamisega samuti terrorikuritegude eest, mitmekordse altkäemaksu andmise ja võtmise eest ning veel mõningatel juhtudel.

Eelpool viidatud direktiivi kohaselt nõutakse küll, et liikmesriigid võtaksid vajalikud meetmed tagamaks, et keelu rikkumisel kohaldatakse tööandja suhtes tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi ning et kohaldatakse rahalisi karistusi, mis suurenevad vastavalt ebaseaduslikult töötavate kolmanda riigi kodanike arvule. Samas jääb proportsionaalsete ning hoiatavate sanktsioonide kehtestamine siiski iga liikmesriigi enda otsustada ja vajadus vastavalt enda riigi olukorrale analüüsida.

Välismaalase töötamisega seotud nõuete rikkumine võib kaasa tuua tegevuspiirangu

Teisteks olulisteks muudatusteks on need, mis piiravad näiteks välismaalaste töötamise nõudeid rikkunud ettevõtjal osaleda riigihangetel, saada struktuuritoetuseid või tegutseda tegevusalal, mis nõuab eelneva tegevusloa saamist. Nii

soovitakse vastavad piirangud viia sisse ja muuta näiteks turva-, elektrituru-, sotsiaalhoolekande, kindlustustegevuse, krediidiasutuste, autoveo-, hasartmängu-, kaugkütte-, tervishoiuteenuste korraldamise ja ühistranspordiseadust.

Seega ei tohiks muudatuste jõustumisel autoveoks tegevusloba anda, kui tegevusloa taotleja on isik, keda on karistatud väärteo või kuriteo eest, milleks on töötandja poolt Eestis töötamiseks seaduslikku alust mitteomava välismaalase töölevõtmine või töötandja poolt välismaalase Eestis töötamise tingimuste rikkumise võimaldamine, sealhulgas välismaalase poolt seadusliku alusega kindlaks määratud tingimustele mittevastava töötamise võimaldamine.

Muudatus tähendaks seda, et iga väiksemgi välismaalase töötamisega seotud nõuete rikkumine teeb automaatselt võimatuks tegevusloa saamise. Vastuseta on samas see, kas rikkumine mõjutab ka juba väljastatud tegevusloa kehtivust või ainult uute andmist.

Kuna direktiivi kohaselt võib vastavaid tegevuspiiranguid vajadusel kohaldada, eelkõige kui need on põhjendatud olukorra tõsidusega, tuleks ka Kaubanduskoja arvates eelnevalt hinnata, millistes olukordades (milliste rikkumiste korral, ning milliste tegevusalade puhul) oleksid tegevuspiirangud põhjendatud, kui neid rakendada soovitakse.

Praegusel juhul võib tekkida ka olukordi, kus näiteks ühekordse teavitamiskohustuse rikkumise eest määratud 100 euro suurune karistus võib endaga kaasa tuua automaatselt märksa olulisemad tagajärjed ettevõtluvabaduse piiramise näol. **T**

MART KÄGU
Poliitikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Kokkuvõtvalt võib öelda, et seadusemuudatustega võeti üle käibemaksudirektiivi (2006/112/EÜ) muudatused ning sätestati kassapõhise käibemaksuarvestuse erikord tulenevalt Euroopa Nõukogu 15.12.2009. aasta otsusest.

Maagaasi ja energia käibe tekkimise koht

Muudatuste tulemusena täpsustati maagaasi ning elektri-, soojus- ja jahutusenergia käibe tekkimise koha määratlemist. Esmalt on oluline mainida, et käibemaksudirektiivi muudatuse kohaselt käsitletakse aktsiisikaubana alates 2011. aastast kõiki energiatooteid, st vedelkütuse kõrval ka tahkekütust. Käibemaksudirektiiv käsitleb aktsiisikauba mõistet põhjusel, et erandina muust kauba käibest lahutatakse aktsiisikauba maksustamisel sihtriigis ehk tarbimisiigis maksustamise põhimõttest.

Üldreeglina on kauba käibe tekkimise koht lähteriik. Kuivõrd käibemaksudirektiivi muudatused laiendasid eelkirjeldatud aktsiisikauba maksustamise erikorda võrgu kaudu edastatava maagaasi ja elektrienergia käibe tekkimise koha määramisel ka võrgu kaudu edas-

Käibemaksuseaduse muudatused

1. jaanuarist jõustusid eurole üleminekuga seotud muudatuste kõrval ka mitmed olulised sisulised muudatused paljudes seadustes. Sealhulgas ka käibemaksuseaduses, mille muudatused puudutavad kahtlemata ka ettevõtjaid. Allpool vaadataksegi lähemalt, mis ja kuidas on muutunud käibemaksuseaduses alates 2011. aasta algusest.

Kinnisasja ja metallijäätmete käibe maksustamine

Lisaks eeltoodule sätestatakse muudatustega kinnisasja (välja arvatud eluruum) ja metallijäätmete käibemaksuga maksustamise erikord. Erikorra kohaselt maksustatakse kinnisasja ja metallijäätmete käive saaja poolt (pöördmaksustamine). Pöördmaksustamist rakendatakse üksnes juhul, kui tehing toimub maksukohustuslaste vahel. Nimetatud pöördmaksustamist rakendatakse sellise kinnisasja võõrandamise korral, mille maksustamisest on kinnisasja võõrandaja vastavalt käibemaksuseaduse § 16 lõikele 3 maksuhaldurit teavitanud ning tehingutele metallijäätmetega, mis on sätestatud keskkonnaministri 15. aprilli 2004. a määrusega nr 17 „Metallijäätmete täpsustatud nimistu”. Pöördmaksustamise korral müüjal käibemaksu deklareerimise kohustust ei teki. Ostja arvestab ja tasub müüja eest käibemaksu ja samas on tal õigus see ka sisendkäibemaksuna maha arvata.

Maksukohustuslasena registreerimine

Laiendatakse ka käibemaksukohustuslasena registreerimiskohustuse piirmäära arvestuse hulka

tatavale soojus- ja jahutusenergiale, on vastavalt muudetud ka käibemaksuseadust. Seega on piiriüleste tehingute korral võrgu kaudu edastatava maagaasi ning võrgu kaudu edastatava soojus-, jahutus- ja elektrienergia käibe tekkimise koht tarbija asukoht. Eeltoodu tähendab nt seda, et võrgu kaudu edastatava maagaasi ja energia müügi korral Eestist teise liikmesriiki on käibe tekkimise koht saaja asukohas teises liikmesriigis.

Kassapõhine käibemaksuarvestus

Kassapõhise käibemaksuarvestuse osas on muutunud see, et alates 2011. aastast võivad kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendada kõik maksukohustuslased, kelle maksustatav käive ei ületanud eelmisel aastal (antud juhul 2010. a) ega jooksva kalendriaasta (antud juhul 2011. a) algusest arvates summat 200 000 eurot. Käibemaksuarvestuse valikust tuleb kirjalikult teavitada ka maksuhaldurit. Varasemalt võis kassapõhist käibemaksuarvestust pida üksnes füüsilisest isikust ettevõtja. Kassapõhise käibemaksuarvestuse üldpõhimõtted sealjuures ei muutu.

arvatavate tehingute loetelu. Registreerimiskohustuse piirmäär hulka tuleb nüüd arvata lisaks kauba ühendusesisesele käibe ka 0-%ga maksustatavate teenuste käive, kui teenus osutatakse Eestis oleva asukoha või püsiva tegevuskoha kaudu teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele, kellel tekib selle teenuse saamiselt oma asukohariigis maksustamise kohustus.

Teenuste käibe tekkimise koht

Lisaks täpsustatakse loetelu teenustest, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti. Nimelt sätestatakse, millal transpordivahendi rendi ning restorani- ja toitlustusteenuse osutamise koht ei ole Eesti. Transpordivahendi lühiajalisele rendile andmisel ning restorani- ja toitlustusteenuse osutamisel teises liikmesriigis ei kohaldu maksustamise üldreegel ehk teenust ei maksustata olenevalt teenuse saajast. Seega määratakse restorani- ja toitlustusteenuse osutamise koht selle teenuse tegeliku osutamise koha järgi, arvestamata kellele teenust osutatakse (maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasele). Samuti tuleb transpordivahendi lühiajalisele rendile andmise kohaks lugeda koht, kus transpordivahend tegelikult kliendi käsutusse antakse. Kui eelnimetatud teenused osutatakse väljaspool Eestit, siis võib see mõistagi kaasa tuua maksukohustuse teises liikmesriigis. Sellise olukorraga on tegemist nt ettevõtjal, kes osutab lihtsalt ühekordselt *catering*'i teenust mõnel Soomes või mõnes muus liikmesriigis toimival üritusel. Siinkohal selgitatakse antud muudatustega seotud eelnõu seletuskirjas, et enamus liikmesriike rakendavad ka sellisel juhul pöördmaksustamist ehk ei registreeri välisriigi isikut asukohaga seotud teenuse osutamisel käibemaksukohustuslasena. Seega maksus-

tamisel praktikas midagi ei muutu ja muudatus on pigem teoreetiliselt laadi. Samas teeb käibemaksudirektiiv selgelt vahet, kas on tegemist piiriülese pöördmaksustamisega kuuluva tehinguga või on tegemist konkreetse riigis osutatava teenusega ning sellest tulenevalt on kehtestatud ka ühendusesisesse käibe deklareerimise kord.

Ühendusesisesse käibe deklareerimine

Ühendusesisesse käibe deklareerimisega seoses tuleb kindlasti rõhutada seda, et sarnaselt käibemaksudeklaratsiooniga tuleb ühendusesisesse käibe aruanne esitada nüüdsest igakuiselt järgneva kuu 20. kuupäeval. Varasemalt tuli see esitada kvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks. Esimene uue korra kohane ühendusesisene käibe aruanne tuleb esitada 20. veebruariks 2011.

Käibemaksuseaduse muudatuste foorum

Siinkohal on asjakohane mainida, et Maksu- ja Tolliameti kodulehel on alates 3. jaanuarist avatud lisaks foorum, kus kõik soovivad saada käibemaksuseaduse muudatuste kohta esitada küsimusi, millele vastavad ühe tööpäeva jooksul Maksu- ja Tolliameti spetsialistid. Foorumisse saab siseneda Maksu- ja Tolliameti veebilehe (www.emta.ee/index.php) kaudu või aadressilt <http://foorum.emta.ee>. **T**

1. jaanuarist jõustusid mitmed muudatused ka teistes maksuseadustes, nt maksukorralduse ja tulumaksuseaduses. Ka nendes seadustes jõustunud muudatused puudutavad suuremal või vähemal määral ettevõtjaid. Vastavate muudatuste lühikokkuvõtetega on võimalik tutvuda Kaubanduskoja veebilehel www.koda.ee.

Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Kas olete vajalikud ettevalmistused teinud ja valmis euro kasutuselevõtmiseks?

- Jah, ettevalmistused on olnud piisavad – 45%
- Toimuvad viimased ettevalmistused ja testid raamatupidamis-tarkvaraga – 19%
- Toimuvad viimased ettevalmistused ja testid laovarvestus-süsteemidega – 0%
- Toimuvad ettevalmistused vajamineva sularahaga seoses – 0%
- Poolerioolevaid tegevusi on mitmeid – 36%

(Vastajaid 11)

Mis osas vajab Teie arvates FIE-sid puudutav regulatsioon kõige rohkem muutmist?

- Maksukoormust tuleks alandada – 33%
- Aruandluskohustusi tuleks lihtsustada – 15%
- Tuleks kehtestada võimalus tasuda lihtsalt igakuist fikseeritud tegevusloamaksu – 37%
- FIE regulatsioon ei vaja muutmist – 11%
- Ei oska öelda – 4%

(Vastajaid 27)

REET TEDEREesti Kaubandus-
Tööstuskoja esindaja
EMSKis

Mida arvab EMSK Euroopa lepinguõigusest

Euroopa Liidus peaks olema ja toimima ühtne siseturg. Mingil määral see nii ka on. Euroopa Liidu ühtne turg rajaneb aga lepinguõigusel ja praegu on ELis 27 erinevat lepinguõigust. Erinevustega riikide lepinguõiguses kaasnevad ühtlasi probleemid. Alates täiendavatest tehingukuludest ettevõtjatele kuni tegelike kaubandustökete niisuguse siseturul.

Nende probleemide ületamiseks ühe abinõuna on Euroopa Komisjon välja töötamas ühtset Euroopa lepinguõigust. Seda kavandavat Euroopa lepinguõiguse rohelist raamatut on Teataja veergudel juba varasemalt tutvustatud (Koidu Möldersoni artikkel Teatajas nr 15/2010). Arutelud selle üle käivad ka teistes riikides ja EL institutsioonides. Järgnevalt tutvustan mõningaid postulaate, mis jäid silma Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee (EMSK) sellesisulisest arutelust.

Taustast veel, et EMSK jaoks oli murekoht, et hoolimata ühtse turu täieliku väljakujundamise püüetest on ettevõtetel, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtetel, ikka välismaal raske müüa. Ainult 8% tarbijatest ostavad interneti kaudu teisest liikmesriigist kaupu. Praegu tähendab erinevate riikide erinev lepinguõigus ettevõtjate jaoks kõrgemaid tehingukulusid, hiljutiste uuringute kohaselt keskmiselt kuni 15 000 eurot.

Lisaks ebaõnnestub 61% piiriüleste ostutehingutest, sest müüjad keelduvad kaupa tarbija riiki toimetamast. Selle põhjuseks on enamasti regulatiivsed tõkked ja õiguslik ebakindlus kohaldatavate normide suhtes. Kokkuvõtlikult – EMSKs ollakse ühel meelel probleemide

olemasolus. Vaidlusküsimuseks on aga see, mida täpselt teha ja kui suure regulatiivse ühtluse poole tuleks Euroopas liikuda.

Euroopa Komisjon pakub rohelises raamatus välja mitu lähenemisviisi lepinguõiguse ühtsuse suurendamiseks. Strateegilised valikud on, (ja just siin on üks suuremaid vaidlemise kohti):

- internetis (mittesiduvate) näidislepingu tingimuste avaldamine, mida oleks võimalik Euroopa ühtsel turul kasutada;
- (siduv või mittesiduv) töövahend, mida ELi seadusandjad saaksid uute õigusaktide vastuvõtmisel kasutada, et tagada paremad ja sidusamad eeskirjad;
- lepinguõigust käsitlev soovitus, millega soovitatakse liikmesriikidel Euroopa lepinguõigust käsitlev õigusakt oma vastavasse riiklikusse õigussüsteemi üle võtta, tuginedes osaliselt Ameerika Ühendriikide eeskujule, kus 50 osariigist on kõik peale ühe vabatahtlikult vastu võtnud ühtse äriseadustiku;
- vabatahtlik Euroopa lepinguõigus (ehk 28. režiim), mille kohaldamise oma lepingulistele suhetele saaksid tarbijad ja ettevõtjad vabalt valida. See vabatahtlik õigus oleks alternatiiviks olemasolevatele riiklikele

lepinguõigustele ja oleks avaldatud kõigis keeltes;

- riikide lepinguõiguse ühtlustamine ELi direktiiviga;
- riikide lepinguõiguse täielik ühtlustamine ELi määrusega;
- täiemahulise Euroopa tsiviilkoodeksi loomine, millega asendatakse kõik lepinguid käsitlevad riiklikud sätted.

Laias laastus jagunevad vaidlevad pooled vabatahtliku ühtlustamise ja ühtse lepinguõiguse kohaldamise ettevõtete vaheliste ostu-müügilepingute puhul pooldajateks, kellele vastanduvad suurema ühtlustamise toetajad, kes näevad üleeuroopalist ühtset lepinguõigust just suhetes tarbija-ettevõtja.

Senistest dispuutidest EMSKs on peale jäänud mõistliku lähenemise toetajad. Paralleelselt riikide lepinguõigusega peaks eksisteerima vabatahtlik Euroopa lepinguõigus, millega tagatakse tüüptingimused ja võimalus kohaldada 28. režiimi. Mis puutub ühise töövahendi kohaldamisala vabatahtlikus Euroopa lepinguõiguses ja uut edasiarendatud vabatahtlikku reguleerivat režiimi, siis leiab EMSK, et peaks alustama katseprojekti kohaldamisest kaubanduse valdkonnas, piirdudes esialgu kaupade piiriüleste ostu-müügi lepingutega.

Seega eelistab EMSK EK pakutud eri võimalustest teatavat segavarianti. Sealjuures peaks väljatöötatav Euroopa lepinguõigus esialgu kujunema ühtseks tugiraamistikuks, millele saaksid piiriüleseid lepinguid sõlmivad ettevõtjad soovi korral tugineda.

Komitee teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku kasutada korraga õiguslikke ja mitteõiguslikke meetmeid:

- Suurendada ühenduse õigustiku ühtsust lepinguõiguse valdkonnas.
- Edendada kogu ELis kohaldatavate lepingu tüüptingimuste koostamist.
- Uurida täpsemalt, kas probleemid Euroopa lepinguõiguses võivad vajada sektorist sõltumatuid lahendusi.

Veel tuleb silmas pidada, et kui uus edasiarendatud vabatahtlik režiim lisatakse ELi ja liikmesriikide õigusesse määrusega, siis peaks olema tagatud, et selle kasutamine oleks vabatahtlik, määrus ise aga lihtsalt kohaldatav ja pakuks õiguskindlust neile lepinguosalistele, kes otsustavad seda piiriülestes äritehingutes kasutada.

Sellise seisukohaga võime ka meie rahulikult nõustuda. **T**

Euroopa Komisjon ootab lennunduse heitkoguseid käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist

Euroopa Komisjon ootab Küprosel, Eestilt, Prantsusmaalt, Kreekalt, Ungarilt, Poolalt ja Slovakkialt, et nad võtaksid kiiresti vastu õigus- ja haldusnormid, mida on vaja lennundussektori lisamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi. Kliimameetmete voliniku Connie Hedegaardi soovitusel saadab komisjon asjaomastele liikmesriikidele põhjendatud arvamuse. Kui selles esitatud nõudmisi ei täideta, võib komisjon need juhtumid Euroopa Kohtusse anda. Vastavalt direktiivile 2008/101/EÜ pidid liikmesriigid heitkogustega kauplemise süsteemiga seotud lennundusalased õigusnormid siseriiklikusse õigusesse üle võtma enne 2. veebruari 2010. Kõnealused õigusnormid hõlmavad ELi kõiki liikmesriike ja neid laiendatakse varsti ka Norrale, Islandile ja Liechtensteinile.

Euroopa Komisjon survestab rakendama õhukvaliteedi alaseid õigusakte

Euroopa Komisjon avaldab survet üheksale liikmesriigile, et need järgiksid ELi keskkonnanalaste õigusaktide sätteid õhukvaliteedi valdkonnas. Need liikmesriigid on Tšehhi

Vabariik, Eesti, Soome, Kreeka, Ungari, Luksemburg, Rumeenia, Sloveenia ja Hispaania, kes ei ole komisjonile teatanud kõnealuste sätete ülevõtmisest siseriiklikku õigusse. Seepärast soovib keskonnavolinik Janez Potočnik saata neile põhjendatud arvamuse. Kui liikmesriigid kõnealuseid sätteid sellest hoolimata üle ei võta, võib komisjon anda asja Euroopa Kohtusse. Direktiiviga 2008/50/EÜ täiendatakse ELi õigusakte, mis on seotud välisõhu kvaliteediga, et vähendada õhusaastet niisugusele tasemele, et selle mõju inimeste tervisele ja keskkonnale oleks võimalikult väike, ning parandada elanikkonna teavitamist seonduvatest ohtudest. Direktiivi kohaselt oleksid liikmesriigid pidanud õigusaktid siseriiklikku õigusesse üle võtma enne 11. juunit 2010.

Eesti üleminek eurole on alanud edukalt

1. jaanuaril võttis Eesti ametliku vääringuna kasutusele euro ning üleminek sujub plaanipäraselt. Krooni kasutamine lõpetatakse järkjärgult kahe nädalase üleminekupeerioidi käigus, mil mõlemal vääringul on seadusliku maksevahendi staatus. 2. jaanuari õhtuks oli 26% maksetest kauplustes tehtud eurodes ning üle 90% klientidest sai ka raha tagasi eurodes. Pankades ja jae-kaubanduses ei ole täheldatud suuremaid probleeme. 1. jaanuaril sai Eestist 17. euroalaga ühinenud liikmesriik. Komisjoni hiljutise uuringu kohaselt oli suurel osal eestlastest euro sularaha taskus juba kaks päeva enne uuele vääringule

üleminekut. Pooltel inimestel olid euro pangatähed ja rohkem kui 60% hoidsid rahakotis euromünte, mille nad olid saanud välisreisidelt või vahetanud pangas või postkontoris. Euro sularaha laialdane valdamine juba enne õiget €-päeva aitas sujuvale üleminekule oluliselt kaasa. Sularahaautomaatide täitmine sujus tõrgeteta ning peaaegu kõikidest pangaautomaatidest sai euro pangatähti juba 1. jaanuari esimestel tundidel. Lisaks sellele oli enamik pangakontoreid sularahatehinguteks avatud nii laupäeval, 1. jaanuaril, kui ka pühapäeval, 2. jaanuaril. Ka kaupluste kaardimakseterminalid olid avamise ajaks 1. jaanuaril eurole ümber seadistatud. Pühade tõttu oli äritegevus eurole ülemineku kahel esimesel päeval tavapärasest tagasihoidlikum. Komisjoni uuringu kohaselt tegid 1. jaanuaril sisseoste 36% ja 2. jaanuaril 54% küsitletutest, samal ajal kui tavalisel tööpäeval on see näitaja 60-70%. Enamik inimesi, kes tegi nädalavahetusel sisseoste sularahas, kasutas Eesti kroone, et vabaneda vanast vääringust kaupluses ning mitte minna panka raha vahetama. Teise üleminekupäeva lõpuks oli aga 26% küsitletutest maksnud juba ainult eurodes ning see näitaja on varem euroga liitunud riikidega võrreldes väga kõrge. Eesti Pank oli kommerts pangad varakult euromüntide ja pangatähtedega varustanud ning need edastasid euro sularaha kauplustele ja muudele ettevõtetele lepingu alusel, et eurodes saaks makseid teha ja vahetusraha anda kohe ülemineku esimesel päeval. Tänu piisavale sularahavarule sai väga suur osa jaemüüjatest vahetusraha tagasi anda täielikult eurodes. Teise üleminekupäeva lõpuks anti eurodes

tagasi juba 92% vahetusrahast. See näitaja on oluline, kuna Eesti kroonid tuleks käibelt kõrvaldada võimalikult kiiresti. Uue raha kasutamise teise päeva õhtuks ütles 28% küsitletutest, et neil on rahakotis ainult või enamasti euro pangatähed. Tänu hoolikale ettevalmistustööle on üleminek uuele vääringule alanud edukalt. Seni ei ole suuremaid probleeme esinenud ning pangad ja jaemüüjad on ülemineku esimeste päevadega üldiselt hästi hakkama saanud.

E-valitsuse tegevuskava parandab avalike teenuste kättesaadavust

Euroopa Komisjon tutvustas detsembris 2010 uut programmi interneti kaudu osutatavate teenuste laiendamiseks ja täiustamiseks. E-valitsuse tegevuskavas nähakse ette meetmed, mis võimaldavad ELi kodanikel ja ettevõtjatel kasutada ühtseid internetipõhiseid vahendeid näiteks äriühingu registreerimiseks, toetuste taotlemiseks, ülikooli astumiseks või kaupade ja teenuste pakkumiseks. Euroopa Komisjoni asepresident ja digitaalarengu volinik Neelie Kroes: „Tänu e-valitsuse tegevuskavale on ametiasutustel info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil võimalik pakkuda paremaid teenuseid odavamalt ning samal ajal muuta asjaajamine kodanike ja ettevõtjate jaoks lihtsamaks ja paremaks.“ Euroopa e-valitsuse tegevuskavaga toetatakse üleminekut uue põlvkonna avatud, paindlikele ja integreeritud e-valitsuse

teenustele, tagades teenuste ühtaolise toimimise kõikides ELi liikmesriikides. Ühtlasi saavad kasutajad võimaluse avalikke veebiteenuseid vastavalt vajadusele ise kujundada. Komisjoni eesmärk on suurendada e-valitsuse teenuste kasutamist sedavõrd, et 2015. aastaks kasutaks neid 50% kodanikest ning 80% ettevõtjatest. Algatus moodustab olulise osa digitaalarengu tegevuskavast.

Euroopa Komisjon soovib vähendada bürokraatiat välisriikide dokumentide tunnustamisel

Väljaspool koduriiki elavad eurooplased takerduvad sageli bürokraatlikele takistustele: näiteks püüdes tõendada muutunud perekonnanime, makstes sünni-, abielu- või surmatõendi tõlke eest või oodates omandiõigust kinnitavale dokumentile ametlikku templit. Sellised takistused häirivad ELi vaba liikumise õiguse kasutamist igapäevaelus. Euroopa Komisjon tahab need takistused kõrvaldada ja kutsub üldsust üles esitama ettepanekuid, kuidas olukorda parandada. Arvamust saab avaldada kuni 30. aprillini komisjoni koduleheküljel. Euroopa Komisjoni asepresidendi ning õigusküsimuste voliniku Vivian Redingi sõnul ei tähenda Euroopa ühtne turg üksnes tõkete eemaldamist kaupade ja teenuste vabalt liikumiselt, vaid ka inimeste elu ja ELi piires liikumise hõlbustamist. Ta ütles: „Inimesed raiskavad igapäevast formaalsusi täites aega ja raha ning

kulutavad närve. Seepärast kavatsen ma luua ühtse ELi õigusruumi, kus kõiki avalikke dokumente täielikult tunnustatakse.” Sõltuvalt üldisusega konsulteerimise tulemustest, kavatseb komisjon esitada 2013. aastal kaks õigusakti ettepanekut: esimene käsitleks avalike dokumentide vaba ringlust ja teine perekonnaseisudokumentide tunnustamist.

Ühtne ELi patendikaitse liikus sammu võrra edasi

14. detsembril tegi Euroopa Komisjon ettepaneku, mis annab võimaluse teha nn tõhustatud koostööd, et luua ELis ühtne patendikaitse. See võimaldaks kasutajale võtta patendi, mis kehtib kõikides osalvates riikides. Patendi saamiseks piisaks ühest taotlusest. Euroopa siseturu ja teenuste volinik Michel Barnier: „Patendi taotlemine Euroopas on kulukas ja keeruline, mistõttu saavad seda endale lubada ainult need ettevõtjad, kellel on paks rahakott.” Selline olukord pärsib teadusuuringuid, arendustegevust ja innovatsiooni ning vähendab Euroopa konkurentsivõimet. Komisjoni ettepanekud ELi ühtse patendi kohta on olnud arutlusel üle kümne aasta. Paraku on nõukogus jõutud patiseisu keele-eeskirju puudutavates küsimustes. Nüüd tegi komisjon ettepaneku võimaldada liikmesriikidel soovi korral ühtse patendikaitse suunas edasi liikuda. Ettevõtjaid ei diskrimineerita ja nad võivad ELi patenti taotleda võrd-

setel tingimustel, sõltumata oma päritoluriigist. Euroopa patendi kinnitamine näiteks 13 riigis võib maksuda kuni 18 000 eurot, millest ligikaudu 10 000 eurot moodustavad tõlkimiskulud. Selle tagajärjel on tekkinud olukord, kus Euroopa patent on kümme korda kallim kui USA patent, mis maksab keskmiselt 1850 eurot. Kulutuste tõttu patenteerib enamik leiutajaid oma leiutise üksnes üksikutes liikmesriikides. Komisjoni ettepanek on vastus 12 liikmesriigi, sealhulgas Eesti taotlusele liikuda teemaga edasi nn tõhustatud koostöö vormis.

Euroopa Komisjon algatab arutelu mobiiltelefonide rändlusteenuse üle

Euroopa Komisjoni 8. detsembril algatatud avaliku arutelu käigus soovivatase koguda tarbijate, ettevõtjate, telekommunikatsioonioperaatorite ja ametiasutuste arvamusi ELi mobiiltelefonide rändlusturu kohta. Mobiilside rändlust käsitleva ELi määrusega on ELi piires kehtestatud kõnede ja tekstisõnumite rändluse jaehindade piirmäärad, kuid siiani puudub rändlusteenuste konkurentsivõimeline ühtne turg. Operaatorid kehtestavad rändlusehinnad üldiselt sarnaselt reguleeritud piirhindadega ning säilitavad rändlusteenuste õigustamatult kõrged marginaalid.

Euroopa digitaalse tegevuskava eesmärk on kaotada 2015. aastaks hinnavahe rändlus- ja siseriiklike tariifide vahel. Komisjon kutsub huvitatuid isikuid hindama rändlust käsitlevaid ELi kehtivaid eeskirju ning jagama oma ideid, kuidas

parimal võimalikul viisil tõhustada konkurentsi rändlusteenuste valdkonnas ning samal ajal kaitsta Euroopa tarbijate ja ettevõtjate huve. Kuni 11. veebruarini 2011 kestva aruteluga pannakse alus mobiilside rändlust käsitleva ELi kehtiva määruse läbivaatamiseks, mille Euroopa Komisjon peab lõpule viima enne 2011. aasta juunit.

Miks mesilased surevad?

Terved mesilased on olulised nii mee tootmiseks kui ka taimede (nt viljapuude) tolmeldamiseks. Viimastel aastatel on mitmelt poolt maailmast tulnud teateid mesilaste suurenemise kohta. Selleks, et paremini mõista tagamaid, miks mesilaste suremus maailmas on suur, avaldas Euroopa Komisjon sel nädalal teatise konkreetsete meetmete kohta. Siiani ei ole teaduslikud uuringud suutnud selgust tuua ei mesilaste surma täpsete põhjuste ega ka probleemi täpse ulatuse kohta. Komisjon on algatanud meetmeid meetmeid mesindussektori probleemide lahendamiseks ning kavastab veel mitu algatust. Mesilaste pidamine on Euroopa Liidus laialt levinud tegevusala. Liidus on umbes 700 000 mesilaste pidajat, kellest enamik peab mesilasi hobi korras. 6. detsembril vastuvõetud teatis aitab kaasa lahenduste leidmisele. Komisjoni teatise selgitatakse mesilaste tervisega seonduvaid suuremaid probleeme ja tuuakse välja algatused, mida komisjon on käivitunud selle küsimuse lahendamiseks, samuti on ära nimetatud meetmed, mida komisjon on juba võtnud.

Noored saavad julgustust omaalgatusele

Programm Euroopa Noored toetab 13-30aastaste noorte omaalgatust ja rahvusvahelist koostööd. Programm pakub rahvusvahelisi enesetäiendamismõõdu ka noorsootöötajatele. Taotlusi võivad esitada kõik mittetulundusühingud, avalik-õiguslikud asutused, kohalikud omavalitsused ja noortegrupid. Järgmine taotlustähtaeg on 1. veebruaril 2011. Koolitustegevuste ja võrgustikuprojektide alaprogrammis soovitakse eelkõige toetada noorsootöötajate ja noortejuhituste tööpraktika, õppeviisi, ettevalmistava ja analüüsikohtumise ning seminaride läbiviimise taotlusi. Noorteseminaride alaprogrammis soovitakse rahastada taotlusi, mille abil viiakse järgmisel Euroopa Noortenädalal (15.-21. mai 2011) läbi noortekonsultatsioone Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistiku tegevusvaldkondades. Selleks, et saada oma projektitaotlusele individuaalset nõustamist, tuleb eeltäidetud taotlusvorm saata elektroonselt hiljemalt 10. jaanuaril vastava alaprogrammi konsultandile.

Euroopa Komisjon algatab arutelu Euroopa kultuuripealinnade tuleviku üle

Euroopa kultuuripealinnade algatus on tänaseks pälvinud üldise tunnustuse Euroopa ühe suure-

joonelise kultuurisündmusena. Selle raames korraldatavad üritused kuuluvad ELi nähtavaima tegevuse hulka ning Euroopa kodanikud hindavad neid kõrgelt. Praeguse seisuga on kultuuripealinnade tiitli kandjad valitud kuni aastani 2019. Kuna valikumenetlus kestab kuus aastat, tuleks praegu mõtlemata hakata sellele, kuidas algatusega edasi minna. Et sujuvalt 2020. aastasse jõuda, peab Euroopa Komisjon oma ettepaneku esitama 2012. aasta esimeses pooles ning seejärel tuleb see nõukogul ja Euroopa Parlamendil

Komisjon on algatanud internetipõhise konsultatsiooni, mis kestab kuni 12. jaanuarini 2011. Selle eesmärgiks on koguda kultuuripealinnade algatuse tuleviku kohta arvamusi võimalikult laialt inimeste, organisatsioonide ja riigiasutuste ringilt, et teha kindlaks, kas ja kuidas tuleks algatuse eesmäärke, reegleid ja tegevuskorda muuta.

vastu võtta. Komisjon on algatanud internetipõhise konsultatsiooni, mis kestab kuni 12. jaanuarini 2011. Selle eesmärgiks on koguda kultuuripealinnade algatuse tuleviku kohta arvamusi võimalikult laialt inimeste, organisatsioonide ja riigiasutuste ringilt, et teha kindlaks, kas ja kuidas tuleks algatuse eesmäärke, reegleid ja tegevuskorda muuta. Lisaks sellele toimub 2. märtsil 2011 Brüsselis avalik nõupidamine, millest saavad osa võtta kõik huvitatud isikud ja organisatsioonid. Nõupidamisel jätkatakse arutelu kultuuripealinnade algatuse tuleviku üle, võttes arvesse internetipõhise konsultatsiooni esimesi tulemusi.

Tule saa osa ELi simulatsioonist!

19.-26. märtsil leiab Euroopa Parlamendihoones Strasbourgis juba viiendat korda aset populaarne Euroopa Liidu toimimisel põhinev simulatsioon Model European Union 2011. Euroopa Liidu institutsioonide töö- ja otsustusprotsessi simulatsioonist võtavad osa 180 noort üle Euroopa. Simuleeritakse Euroopa Liidu Ministrite Nõukogu, Euroopa Parlamenti, samuti on osa noori ajakirjanike või kuluaripoliitikute rollis ning noortele filoloogidele antakse võimalus debatte ja arutelusid tõlkida. See on hea võimalus saada aimu, kuidas Euroopa Liit toimib, kohtuda teiste Euroopa noortega ning samal ajal parandada oma inglise keele ja vältilusoskust. Simulatsioonist on oodatud osa võtma 18 kuni 26 aasta vanused Euroopa Liidu kodanikud. Osaleda soovijatel tuleb ära täita kandideerimisavaldus, kirjutada lühike motivatsioonikiri ning lühiessee (mitte rohkem kui 600 sõna) ühel kolmest etteantud teemal. Kandideerimisprotsess on nüüd avatud ning lõpeb järgmise aasta 3. jaanuari südaööl. Ürituse osavõtutasu on 120 eurot, lisaks tuleb noortel maksta ka oma reis Strasbourgi. Korraldajad võtavad aga enda kanda kogu ürituse toimimise ajal nii majutuse, toitlustuse kui ka transpordi Strasbourgis, mille eest noortel pole vaja eraldi maksta. Rahanappuse tõttu ei tohiks asjast huvitatud noored kandideerimisest loobuda. 2011. aasta üritusel on olemas ka sotsiaalfond, toetamaks väheste rahaliste võimalustega noorte osalemist üritusel. **T**

M is on CE-märgis?

CE-märgis on vastavusmärk, mis on kasutusel nn Euroopa turul. CE-märgis tootel näitab, et toode vastab antud tooteklassile Euroopa Liidu seadusandlusega kehtestatud nõuetele ja on lubatud turustada Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) turul ning lisaks veel Türgis. EMP hõlmab 27 Euroopa Liidu liikmesriiki ja kolme EFTA riiki – Norra, Island ja Liechtenstein. CE-märgis tootel ei tähenda, et toode on ilmingimata valmistatud Euroopa Majanduspiirkonnas, vaid märgis annab teada, et toode on enne turule toomist hinnatud ja toode vastab asjakohaste direktiividega kehtestatud nõuetele (tervise-, ohutus- ja keskkonnakaitse nõuetele). CE-märgist lubatakse kasutada ainult nende toodete puhul, mis kuuluvad ühe või mitme nn uue lähenemisviisi direktiivide kohaldamisalasse. Selliseid direktiive on üle 20. Direktiivides on esitatud põhinõuded, millele tooted peavad vastama. Uue lähenemisviisi direktiivid eeldavad täielikku harmoneerimist – ühtlustamist, mis tähendab, et samad nõuded on tagatud kõikides liikmesriikides.

Harmoneeritud standardid

Uue lähenemisviisi direktiividega seotud standardeid nimetatakse harmoneeritud standarditeks. Harmoneeritud standardid on eristatusega Euroopa standardid. Nad sisaldavad tehnilisi lahendusi direktiivis sätestatud nõuetele vastavuse tagamiseks ning kirjeldavad nõuetele vastavuse tõendamiseks vajalikke katseid. Direktiividega seotud standardite loetelu avaldatakse EL ametlikus teatajas. Harmoneeritud standardite rakendamine on vabatahtlik. Tootja valib ise, kuidas nõudeid täita. Harmoneeritud standardeid järgides on

LIDIA FRIEDENTHAL
Väliskaubanduse
vanemnõunik

Veelkord CE-märgisest

CE-märgis tootel tekitab endiselt küsimusi. Euroopa Komisjon viib 2010-2011 Euroopa Majanduspiirkonna riikides läbi CE-märgist tutvustavat kampaaniat. Eestis toimus vastav CE-märgise seminar 2. detsembril 2010. Seminaril esinesid Priit Kikas Eesti Standardikeskusest (CE-märgis ja standardid), Karil Tammsaar TÜV Eesti OÜ (CE-märgis ja sertifitseerimine) ja Enno Rebane Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidust (CE-märgis ehitusmaterjalidel).

vastavushindamine lihtsam. Vastavushindamise nõuded on samuti direktiivis ära toodud. Määratletud on ka nõue, kas CE-märgise saamine eeldab volitatud kolmanda isiku, osalemist vastavushindamise protsessis või piisab tootja kinnitusest. Kolmandateks isikuteks on nn teavitatud asutused.

ELis valmistatud toote puhul on tootja see, kes peab tegema vastavushindamise, koostama tehnilise kausta ja kandma tootele CE-märgise. Kui tootja ei asu EL võib ta nimetada oma volitatud esindaja. Volitatud esindaja võib allkirjastada vastavusdeklaratsiooni ja paigaldada CE-märgise. Lühidalt kokku võttes, tuleb uue toote kasutuselevõtmisel tootjal välja selgitada, kas tootele on vaja ja tohib paigaldada CE-märgist. Kui toode kuulub uue lähenemisviisi direktiivi

vide kohaldamisalasse, siis tagada toote vastavus direktiivis kehtestatud nõuetele. Siinkohal on abiks harmoneeritud standardid, mille järgimine lihtsustab toote vastavuse tagamist. Selgitada välja, kas CE-märgise saamine eeldab volitatud kolmand isiku (teavitatud asutus) osalemist vastavushindamise protsessis. Tootja ülesandeks on toodet katsetada ja kontrollida selle vastavust EL õigusaktile. Et hinnata toote vastavust asjakohastele nõuetele, peab tootja koostama direktiivide alusel nõutavad tehnilised dokumendid. Nõuetele vastavust tõendatakse vastavusertifikaadiga (vastavusasutuse kirjalik kinnitus toote nõuetele vastavuse kohta) või vastavusdeklaratsiooniga (tootja kirjalik kinnitus). CE-märgise tootele kinnitab samuti tootja või tema volitatud esindaja EMP või Türgis. **T**

Uue lähenemisviisi direktiivid:

- Madalpingeseadmed (2006/95/EC)
- Lihtsad surveanumad (87/404/EEC)
- Mänguasjad (88/378/EEC)
- Ehitustooted (89/106/EEC)
- Elektromagnetiline ühilduvus (2004/108/EC)
- Masinad (2006/42/EC)
- Isikukaitsevahendid (89/686/EEC)
- Mitteamomaatkaalud (90/384/EEC)
- Küttegaasiseadmed (90/396/EEC)
- Kuumaveeboilerid (92/42/EEC)
- Tsviilkäibes olevad lõhkeained (93/15/EEC)
- Meditsiiniseadmed (93/42/EEC)
- Meditsiiniseadmed: in vitro diagnostilised (98/79/EC)
- Meditsiiniseadmed: aktiivsed implantaadid (90/385/EEC)
- Plahvatusohtliku keskkonna seadmed ja kaitsesüsteemid (94/9/EC)
- Väikelaevad (94/25/EC)
- Liftid (95/16/EC)
- Kodumajapidamise külmutusseadmed (96/57/EC)
- Surveseadmed (97/23/EC)
- Raadio ja telekommunikatsiooniterminalide seadmed (99/5/EC)
- Kõisteed (2000/9/EC)
- Mõõtevahendid (2004/22/EC)

Seminari materjalid on saadaval Eesti Kaubandus-Tööstuskoja veebilehel <http://www.koda.ee/?id=51203>.

Kasulikud lingid:

- Uue lähenemisviisi direktiivid ja CE-märgistus
http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/index_en.htm
<http://www.newapproach.org>
- Direktiivide tekstid
<http://eur-lex.europa.eu/et/index.htm>
- Standardid Eestis
<http://www.evs.ee>
- NANDO andmebaas
<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm>

CE CE-vastavusmärgis
aitab Euroopa turul läbi lüüa!

CE-märgis on vastavusmärk, mis on kasutusel nn Euroopa turul. CE-märgis tootel näitab, et toode vastab antud tooteklassile Euroopa Liidu seadusandlusega kehtestatud nõuetele ja on lubatud turustada Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) turul ning lisaks veel Türgis. EMP hõlmab 27 Euroopa Liidu liikmesriiki ja kolme EFTA riiki – Norra, Island ja Liechtenstein.

KATI KRASS
Pärnu esinduse
projektijuht

TOOMAS KUUDA
Pärnu esinduse
juhataja

Kas arendada majandust avaliku või eraõigusega?

Ärihommikusöök justiitsminister Rein Langiga
Pärnus, Ammende Villas.

Minister tõdes, et teemal „Kas avalik või eraõigus?“ diskussioon Eesti riigis veel seni puudub. Avalik õigus on see, mis lähtub riigi huvidest, eraõigus üksikisiku kasust. Selle juures on kahe mõtteviisi ja tegutsemisprintsipi vahel olemas teatud laadi konflikt. Kui eraõigus lähtub vabadusest, kus igaüks kujundab oma õigussuhted ise ja ei pea oma tegutsemist põhjendama, siis avalik õigus võtab vastutuse teiste eest, tegutsemiseks on vaja seaduse volitust ja kõike tuleb põhjendada.

Veel enne jõulupühi ja aastavahetust, 22. detsembril, kohtusid Pärnumaa ettevõtjad Ammende Villas toimunud ärihommikusöögil justiitsminister Rein Langiga. Minister rääkis ja arutles teemal, kas majandust tasuks arendada rohkem avaliku või eraõigusega. Nagu ärihommikutel tavaks, tulid jutuks ka muud aktuaalsed teemad, mida seaduste ja õigussüsteemi abil mõjutada saaks.

Rein Lang on hea näide kõrgest riigiametnikust, kes endise ettevõtjana omab kogemust ettevõtluses toimivatest juriidilistest ja majanduslikest protsessidest. Tänu sellele on tal olemas huvitavad ideed, kuidas õigussüsteemi abil muuta majandussuhteid lihtsamaks ja efektiivsemaks, mis baseeruksid isikute vabadusel ja ettevõtlikusel, oleksid motiveerivad ettevõtjatele ning kokkuvõttes annaksid kasu kogu riigile.

Minister tõdes, et teemal „Kas avalik või eraõigus?“ diskussioon Eesti riigis veel seni puudub. Avalik õigus on see, mis lähtub riigi huvidest, eraõigus üksikisiku kasust. Selle juures on kahe mõtteviisi ja tegutsemisprintsipi vahel olemas teatud laadi konflikt. Kui eraõigus

lähtub vabadusest, kus igaüks kujundab oma õigussuhted ise ja ei pea oma tegutsemist põhjendama, siis avalik õigus võtab vastutuse teiste eest, tegutsemiseks on vaja seaduse volitust ja kõike tuleb põhjendada. Eraõiguse järgi on seadus isiku käitumise piiriks, kus igaühel on oma „plaan“, avaliku õiguse järgi on seadus tegutsemise õigustamiseks, kus avalik võim tegutseb „tervikplaani“ järgi.

Rein Langi sõnul on tal villand igasugustest arengukavadest ja terviklikest visioonidest, mis on vana mõtelaadi järgi plaanikomitee rida ehk plaanimajandus, mis pidavat organiseerijate arvates tooma tõelise õnne õuele. „Hetkel kehtib Eestis teadaolevalt 38 erinevat majandusega seotud arengukava! Eraisiku initsiatiiv oleks siinkohal kindlasti tulemuslikum. Eraisikule tuleb anda vabadust oma vabasid lepinguid sõlmida ja neid kohtulikult kaitsta. Eesmärk võiks olla vähendada tarbetuid käske ehk bürokraatiat,“ ütles Lang.

Näiteks võib tuua kasvõi Eesti riiki, kes majanduskriisi olukorras käitus targalt ja ei hakanud ettevõtjaid lausubsideerima, seda võrreldes Leeduga, kus kõik reservid suunati ettevõtluse toetamiseks, kuid mille tule-

museks on see, et enam pole reserve ja majandus sellest ka ei kasvama ei hakanud. Või näide probleeme tekitavast vee hinnast Tallinnas, mille ohjeldamiseks võeti kolme kuuga vastu kuuga monopoliseadus. Langi arvates ei ole kasu sellest midagi, ainult kohtuvaidlused. Küsimus ongi, kas peab avaliku õigusega selliseid probleeme lahendama?

Eraõiguse lähtepunktideks on omandiõiguse kaitstus ja lepinguvabadus. Nende kahe instrumendi aluseks on eeldus, et kui igaüks järgib iseenda huve oma seadusega kaitstud vara suurendamisel, on tulemuseks kõigi üksikisikute vara suurenemine kogumis. Avaliku õiguse puhul tuleb käituda nagu seadus kohustab, ei ole vaja mõelda, kas see on õige või vale, nii tuleb teha. Hüvede päritolu pärast ei pea üksikisik muretsema, neid saab nõuda.

Hästi toimiva eraõigusega mobiiliseeritakse ühiskonna liikmete jõud ja motivatsioon kõige paremal viisil. See tähendab, et omandi- ja lepinguvabadus tagab ühiskonna optimaalse varustatuse kaupade ja teenustega, lepinguliste kohustuste maksmapanemise süsteem võimaldab teha tehinguid võhivõrastega kartmata kanda kahju ning

kohtusüsteem tagab vaidluste efektiivse lahendamise. Kokkuvõttes on seni maailmas olnud edukad ühiskonnad, mis on panustanud vabadusele. Eestil ei tasu eneseeksponerimise nimel võtta ette sotsiaalsed eksperimendid tõestamaks vastupidist.

Veel tuli kohtumisel teemaks ajakirjandus, mille suhtes oli Rein Lang küllalt kriitiline. Ajakirjandus peaks tema hinnangul olema erinevate arvamuste platvorm, paraku on ajakirjanduse enda arvamuse platvorm. „Masendav, et sind valitakse pressivaenlaseks, kui üritad viisakalt märku anda, et äkki peaks ajakirjandus ka enda tegevust analüüsima. Kui puudub platvorm avalikuks diskussiooniks, siis kanaliseerub see teistesse kanalitesse, eelkõige reklaamindusse ja populismi,” nentis ta.

Pärnumaal on viimasel aastal kütnud kirgi riigihanked, mille markantsemaks näiteks on Pärnu ümbersõidu ehitus ehk Ehitajate tee rekonstrueerimine. Lisaks veel mõned ehitushanked, kus peatöövõtja poolt alltöövõtjatele „külma“ tegemise eest kannatavad hoonete kasutajad. Langi arvamus oli, et riigihangete seaduse kaela ei saa kõike ajada, pigem on küsimus inimeste oskustes, kes riigihankeid korraldavad. Tuleb lihtsalt targad inimesed tööle võtta, tõi Lang näiteks Riigi Kinnisvara ASI, kus riigihangete korraldus sujub ilma suuremate jamadeta.

Räägiti ka tasulisest kõrgharidusest ja erimärgistatud kütusest, mille suhtes Rein Lang oma seisukohti põhjendas. Erimärgistatud kütuse kasutamine tuleks lõpetada ja tagada sellel eesmärgil kütuse kasutamine teiste vahenditega. Tasuline kõrgharidus võiks olla efektiivseks vahendiks ülikoolide akadeemilise potentsiaali sidumiseks eraisiku initsiatiivi ja ettevõtete huvidega. **T**

TAIVO PAJU
Juhtimisajakirja Director
peatoimetaja

Head uut aastat, Eesti – sa väike armas India džungel!

Hiljuti sain jutu peale kolme toreda inimesega, kes töötavad Playtechis – firmas, mis internetikasiinodele tarkvara kirjutab ja seda väga hästi maailmas müüb. Kaks neist olid pärit Hollandist, üks Prantsusmaalt.

Kuidas siis Eestis töötada on ka, pärsin. Isegi veidi ootamatu oli nende vastus – ma polnud nii tõsiseks kiituseks valmis. Kõik on tore. Töö on tore ja Eestis elada on tore. Mõnus maa. Toredad inimesed. Turvaline. Puhas. Ja muidugi mõnus IT-värk, näiteks mobiilne parkimine. Ei salga, et mu rahvuslik uhkus sai meeldivalt kõditatud. Sest tegu polnud mingi viisakusvestlusega, nad olid siirad.

Mida aasta edasi, seda rohkem asub Eestisse elama välismaalasi. See on 5-10 aasta küsimus, kui igas vähegi suuremas firmas töötab mõni ameeriklane, europlane, hindu... Need inimesed ei ole siin selleks, et kohalikke kõrvale tõrjuda. Vastupidi, nad on oma ala tipud. Nad teavad ja oskavad midagi, mida meie ei oska. Võtame või Sanguoon Chungi, kes oli varem Samsungi asepresident ja juhtis aastaid selle tehnoloogiaarendust. Nüüd elab ta Tallinnas ning aitab firmal Modesat töötada välja tehnoloogiat, mille abil kiire internet kogu maailma lennukitesse ja kiirrongidesse viia.

Neid inimesi on meil lihtsalt hädasti vaja, kui meie ambitsioon ainult kodukülaga ei piirdu. Ja *last*

but not least – need inimesed on Eesti suhtes sõbralikult meelestatud. Ehkki ei pruugiks. Sest esimesi Eestis elatud nädalaid meenutavad kerge vastikustundega vist kõik välismaalased. See on paras ellujäämiskursus. „Tundsin end algul nagu mõnes slummis või India džunglis,” kõlab ühe inimese aus vastus.

Kõigepealt varastab libataskujuht sind paljaks. Kui küsid poes sealiha, avastad tihti pakist loomaliha, sest müüjate keeleoskus on, nagu on. Kohalikul kaubal puuduvad ingliskeelsed, importkaubal aga varjab tõlkekleeps tihti kogu info. Aga pood ja takso on veel väikesed asjad. Kuidas rentida head korterit mõistliku üüri eest? Kuidas leida kooli või lasteaeda, kus räägitakse inglise keelt? Kuidas leida arsti? Kuidas spetsialisti abikaasa tööd leiaks? Rääkimata sellest, millised on toredad pubid ja klubid ja kas mõni teater pakub ingliskeelset tõlget?

Mis üldse selles riigis toimub? Need inimesed olid detsembris samamoodi huvitatud nagu meie isegi sellest, kas inimesed Hädatorus külmuvad ära või nad päästetakse. Aga mida pole, on korralikud ingliskeelsed uudised.

See on omamoodi paradoksaalne: Eestisse tuleb Euroopa IT-agentuur, aga see riik pole valmis teinud ühte korralikku internetikülge, kus inglise, saksa ja prantsuse keelt kõnelevate inimeste jaoks oleks koondatud info, mis on vajalik selleks, et end siin hästi ja turvaliselt tunda.

See on vähim, mida saame teha kohe, et vabaneda Euroopa ühe kõige suletuma ja endassetõmbunuma maa tiitlist, mille maailma majandusfoorum on Eestile kahjuks andnud.

Head uut aastat, kõigi jaoks sõbralik Eesti! **T**

PIRET POTISEPPInnovatsioonikeskus
InnoEurope tegevjuht

In.ee ja Tallinna Ettevõtlusameti *Online* Nõustamispäevad ärgitasid ettevõtjaid küsimusi esitama

Eelmise aasta lõpukuudel vastasid in.ee nõustamispäeva raames internetiettevõtja Peep Laja ning internetiturundaja Priit Kallas ettevõtjate ning ettevõtlusest huvitatute küsimustele. Peep vastas küsimustele teemal: „Kuidas sotsiaalmeediat kasutada oma uue toote või teenuse turundamiseks?” Priit jagas oma nõuandeid teemal: „Kuidas saada kinnitust turult, et uuele ideele, tootele või äriplaanile on nõudlus olemas?”

In.ee ja Tallinna Ettevõtlusameti *Online* Nõustamispäevad olid suunatud noortele ettevõtjatele ning kõigile neile, kes on huvitatud ettevõtlusest, et minna edasi oma idee arendamise ja teostamisega. „Nõustamispäevade idee sündis koostöös in.ee meeskonnaga. Mõlemad pooled olid veendunud, et eksperdi nõuanded innustavad alustavaid ettevõtjaid ning annavad neile vajalikku lisamotivatsiooni ideede elluviimisega alustamiseks,” selgitab nõustamispäevade idee teket Jaanus Vaesalu Tallinna Ettevõtlusametist. „Kuna in.ee lideepanga näol oli tegemist juba toimiva platvormiga, mis võimaldas nii probleemide kui lahenduste lisamist, võtsime nõuks uutemoodi üritustega katsetada,” lisas ta.

Esitatud küsimuste ning ekspertide vastustega saab tutvuda In.ee lidee-

pangas, kus lisaks *Online* Nõustamispäevade raames esile kerkinud probleemidele ning lahendustele leidub enam kui 3000 ideed. „Loodame, et esitatud vastused on kõigile inspiratsiooniallikaks ning innustavad noori ettevõtjaid tegutsema,” lisas Jaanus lõpetuseks. In.ee lidee-pangagas saab esitada ning kommenteerida ideid iga www.in.ee registreerunud kasutaja.

Valik internetiettevõtja PEEP LAJA vastustest In.ee ja Tallinna Ettevõtlusameti *Online* Nõustamispäevade raames esitatud küsimustele

Facebook on ka Eestis sel aastal rohkelt kasutajaid kogunud ning palju räägitakse ning soovitatakse kanalit oma klientidega suhtlemisel kasutada. Kuna pole Facebookiga eelnevalt kokku puutunud, siis mis tegevustega peaksin alustama? Tõepoolest, ca 300 000 eestlast Facebookis (ligi pool internetikasutajatest) ja arvan, et järgmise kahe aasta jooksul kolib 90% netikasutajatest Facebooki. Ettevõtte eesmärk peaks olema kohaolek samades kanalites, kus nende kliendidki. See-ga enne mõtle, kas su kliendid on seal või mitte. Kui sihtgrupp on näiteks 65+ aastased kudumishuvilised memmed, siis tõenäoliselt

liiguvad nad internetis vähe ja sotsiaalmeediaga polegi mõtet tegeleda. Sama kehtib mõnede B2B äride puhul: kui sinu ettevõtte müüb metallkonstruktsioone teistele ettevõtetele, siis klientide leidmine sotsiaalmeedia kaudu on vähem tõenäoline. Sotsiaalmeedia on inimestega suhete loomiseks ja arendamiseks. Alusta sellest, et loo oma ettevõttele lehekülg Facebookis: <http://www.facebook.com/pages/create.php> Sinu eesmärk peaks olema luua usaldust (kui ei usalda, ei osta), positsioneerida ennast kui usaldusväärset nõuandjat oma ettevõtte valdkonnas ja arendada meeldivaid suhteid. Kui teed seda edukalt, siis on sinu sõnumid huviga oodatud ja see mõjutab lõppkokkuvõttes su müüki positiivselt. Sotsiaalmeedia ei ole ühekordsete kampaaniate teema. Mõttele läbi, kuidas saad inimestele läbi huvitava ja kaasava sisu luua pidevat väärtust. Kui kord pihta hakkad, siis teed seda kas pidevalt ja pikaajaliselt või üldse mitte. Tulemused tulevad vaikselt, seega ära lase end heidutada sellest, kui kohe alguses kõik ei lähe nii nagu soovid. Edu!

Viimasel ajal räägitakse palju **Viral Campaign** koraldamisest. Kuidas seda piiratud ressursidega Eesti väikeettevõtja teha saaks? Viirusturunduse tegemiseks ei pea raha olema, ainult ideed. Viirustu-

rundus on millegi (video, veebileht, muusika, raamat, tarkvara, teenus, mäng vms) loomine, mis paneb inimesi sellest rääkima ja selle kohta sõnumit levitama. Potentsiaalseks tulemuseks on see, et sinu sõnum levib kui viirus inimeselt inimesele ja võib nakatada suuri masse, tuues tootele (mis iganes see ka poleks) kuulsust ja mõju. Kõige olulisem läbi mõelda, kuidas panna see “midagi” levima. Lootus, et sinu toode on nii vinge, et küll ta levib iseenesest, on naiivne. Viiruslikkus peab olema sellesse sisse ehitatud ning sa pead sellele aktiivselt kaasa aitama. Omale vastavat kampaaniat luues on oluline mõelda muuhulgas sellele, kuidas selle levitamine aitaks kaasa levitaja reputatsioonile, mis kasu on levitajal selle levitamisest, kui lihtne on seda levitada, kuidas saaks üht ja sama inimest proovida mitu korda nakatada, et viirus kindlalt külge hakkaks ning kuidas nakatada mõjukaid inimesi (blogijad, ajakirjanikud, avaliku elu tegelased jne), kes omakorda suudaks nakatada väga paljusid inimesi? Alusta oma sihtgrupi määratlemisest – kes on su kliendid? Siis mõtle, mis temaatika su klientidele peale läheb, nende huvi äratav. Ja kui need raamid on paigas, siis lase loominguil lennata. Ära teostuse peale mõtle (nt „aga ma ei oska ju *flash*-mänge teha”), sest kui idee on paigas ja testgrupp räägib, et see

oleks ütlemata vinge, saad alati leida kellegi, kes selle teostuse teeks. Paraku siin pole ühest valemist – muidu kasutaks seda kõik. Seth Godin on kirjutanud sellest ammu aega tagasi tasuta e-raamatu *Unleashing the Ideavirus*, mis endiselt sisaldab väga palju tarkusi ühe viirusliku kampaania loomiseks: <http://www.sethgodin.com/ideavirus/01-getit.html>. Edu!

Valik internetiturundaja PRIIT KALLASE vastustest In.ee ja Tallinna Ettevõtlusameti *Online* Nõustamispäevade raames esitatud küsimustele

Kuidas esmalt üldse leida äriideid, millele järele võiks olla nõudlust? Tundub, et veebiäris on juba kõik-mõeldav tehtud – kuidas millegi uue peale tulla? Milliste veebiallikatega tutvudes võiks saada enim inspiratsiooni uute äriideede (s.h veebiäri) väljamõtlemiseks?

Äriideede leidmine ei ole keeruline. Võta pastakas või istu arvuti taha ja hakka kirjutama. Üks rida, üks idee. Meil kõigil on tulnud häid ideid, mida mõne aja pärast oleme poeletidel näinud. Kui sa ideid kirjutad, siis võimalikult palju. Head ideed tuleb halbade seast kätte saada. Alustuseks võid vaadata, mis ideid teistel on olnud, mõned mõtted leiad <http://www.dreamgrow.ee/16-33-999-ariideed/>. Siin on 1000 ideed <http://www.sixmonthmba.com/2009/02/999ideas.html>.

Kõik ei ole kaugeltki tehtud ja ka matusebüroo on tänaseni hea äriidee. Idee ise ei maksa midagi, selle ärategemine on oluline. Samuti ei tasu lasta end tagasi hoida sellest, et keegi on juba midagi sarnast teinud. Mõned kohad veel ideede leidmiseks:

- <http://www.entrepreneur.com/businessideas/index.html>;
- <http://www.zeromillion.com/>

[young/business-ideas.html](http://www.young/business-ideas.html);

- http://www.500ways.co.uk/html/500_ways.html.

Kasutades Google't inglise keeles ja sisestades märksõna *business ideas* koos mingi huvipakkuva valdkonnaga peaks päris palju tulemusi välja tooma. Nõudluse selgitamiseks saab esmalt samuti Google't kasutades vaadata, kas inimesed arutlevad antud teemadel ja kas keegi teine pakub midagi sarnast.

Meie firma korraldas oma püsiklientide seas tagasiside küsitluse teada saamaks, mida kliendid toodetest arvavad. Samuti viis kogu müügimeeskond oma otsekontaktide seas läbi ühe kuu vältel nn uuringu, et missugused on nende ootused firma pakutavatele toodetele. Küsitlusest tuli välja, et kasutajad ja kliendid ootavad meilt uusi ning innovaatilisi tooteid. Otsustasimegi siis need turule tuua ning kulutasime sellele tublisti aega. Kui tooted lõpuks turule jõudsid, siis kahjuks ei olnud neid keegi. Tarbijad eelistasid ikka vanaid ning kauem turul olnud tooteid. Küsimus – keda siis ikkagi uskuda, kas tarbijaid, kes ütlesid tagasiside küsitluses, et ootavad uusi tooteid või...?

Selle reha otsa olen isegi astunud. Peamine probleem on selles, et inimesed ütlevad tihti asju, mis ei vasta nende tegelikule käitumisele. Selle probleemi vältimiseks peab kliendi vajadustest paremini aru saama kui ta ise. Coca-Colal oli sellega kunagi probleeme kui nad töid turule nn uue Coca-Cola. Ka siis olid tarbijad avaldanud arvamust, et uus on parem, kuid hiljem tekkis suur nurin. Üks võimalus on tuua välja uus toode ja samal ajal lõpetada vana toote tarnimine. Suure nurina korral saab alati vana toote tagasi tuua. Olenevalt tootest võib ka jälgida kasutajaid toote tarbimisel ja üritada tagasisidet koguda nende teadmata. **T**

ECOFIRA kontaktkohtumisteüritus keskkonnasektori asjatundjaile

15.-16. veebruaril Hispaanias

15.-16. veebruarini 2011. aastal toimub Hispaanias Valencias järjekordne Net4Biz projekti kontaktkohtumisteüritus, mis seekord korraldatakse juba kümnendat korda peetava Rahvusvahelise Keskkonnamesi ECOFIRA (vee-, maa- ja õhuressursside säästlik kasutamine, jäätme-käitlus jmt – <http://ecofira.feriavalencia.com>) raames.

Kontaktkohtumisteüritus annab suurepärase võimaluse lisaks messil osalevate firmadega tutvumisele kohtuda ka messi küllastavate rahvusvaheliste energeetika spetsialistidega 11 projektis osalevast riigist. Registreerunud osalejate tutvustused lisatakse ürituse veebilehele ja kõigil osalejatel on nende hulgast võimalik eelnevalt välja valida endale huvipakkuvad ja nendega kohtumine kokku leppida.

Kontaktkohtumispäeva koduleheküljel www.net4biz.se avaldatakse kõikide osalevate firmade tutvustused (tutvustused lisatakse jooksvalt ettevõtete registreerumise järjekorras) ja sellel avatud tööriista Matchmaking abil on võimalik huvipakkuvad firmad välja valida ja individuaalsed kohtumised juba ette kokku leppida.

Lisaks on võimalus külastada paralleelselt toimuvaid populaarseid messe: **Egetica-Expoenergetica** (rahvusvaheline efektiivse energiama-janduse ja taastuvenergiames – www.egetica-expoenergetica.com/feria/en) ja **EFIAQUA** (rahvusvaheline efektiivse veemajanduse mess – efiaqua.feriavalencia.com).

Kontaktkohtumised toimuvad Euroopa Komisjoni poolt rahastatava projekti Net 4Biz raames ja on tasuta. Osalemisepakett sisaldab ettevõtte tutvustuse kataloogi lisamist, CD/paberkataloogi, individuaalsete kontaktkohtumiste organiseerimist, vajadusel tõlketeenuse korraldamist, lõunasööki kahel ürituse päeval, õhtusööki esimese päeva õhtul (osalemistasu igale järgmisele osalejale samast firmast on 175 eurot). Osaleja(te) kanda jäävad lähetuskulud (sh transport, majutus, päevarahad jmt).

Lisainfo:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Välismessikoolitus Tallinnas

17. jaanuaril Kaubanduskojas

Kaubanduskoda korraldab 17. jaanuaril 2011 Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) „Ekspordivaldkonna koolitused 2010” raames Välismessikoolituse. Koolituse eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välis-turgudel läbi teadliku tegevuse messidel. Koolituse sihtgrupp on väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, kellel on plaanis osaleda välismessidel või kes soovivad täiendada oma teadmisi edukaks osalemiseks tulevastel messidel. Koolituse viib läbi **Jakob Saks**.

Jakob Saks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegelenud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Koolituse päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	Sissejuhatus: messid, konkurentsieelis, sihtturg Messi ettevalmistus: eesmärgid, messiboks planeerimine, meeskond
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	Messi ettevalmistus: eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhete, messiturundus
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	Messiboksis: messiboksil osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	Järeldöö pärast messi: tulemuste analüüs, edasised sammud
15.45-16.15	Kokkuvõte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300krooni (hind sisaldab käibemaksu, toitlustamist ja seminari materjale). Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Lisainfo ja registreerimine:

LIDIA FRIEDENTHAL • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010” toimumist kaastrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

Liikmelt liikmele:

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Kaubanduskoja liikmete hulgast. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele.

Lisainfo: **KADRI LIIMAL** • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Kasutatud masinate ja seadmete müüginmess USETEC 2011

6.-8. aprillini Kölnis

Eesti Kaubandus-Tööstuskojast saab pileteid messile!

Ülipopulaarse tööstusmessi Hannover Messega (4.-8. aprill 2011) samal ajal – 6.-8. aprillini 2011 toimub Saksamaal Kölnis maailma juhtivaim kasutatud masinate ja seadmete mess USETEC 2011 (Supported by RESALE).

Pärast 16 aastat eduka RESALE messi korraldamist alustab Hess GmbH koostööd rahvusvaheliselt tuntud ja edukaid messe korraldava Kölnmessega ning seni tuntud RESALE ühineb Kölnis korraldatava rahvusvahelise messiga USETEC ning kasutatud masinate ja seadmete müüginmessi hakatakse läbi viima Saksamaa linnas Kölnis.

Tegemist on rahvusvahelise turuplatsiga, kus kasutatud masinatega kauplevad ja masinatootjad üle maailma tutvustavad oma kaupa ning saavad huvilistega kontakte ja tulevaste ostjatega pikaajalisi suhteid luua. Ettevõtted aga saavad otsida oma mittevajalikke masinatele-seadmetele uusi omanikke. Esindatud on peaaegu kõikide tööstusharude masinad ja seadmed: metalli- ja puutöömashinad, plastmassi- ja kummitöötlemise masinad, pakkeseadmed, toiduainete- ja tekstiilitööstuse seadmed, trüki- ja paberitööstuse masinad, IT- ja kommunikatsiooniseadmed, robotid ja automaatikaseadmed, keemiainetööstuse ja farmaatsia seadmed, jäätmetööstusseadmed, transpordivahendid, ehitus- ja põllumajandusmasinad jpm. Eelmist RESALE messi külastas üle 10 000 huvilist 113 riigist, 28 riiki esindasid 514 eksponenti. 62% messil stendiga osalejatest tegelesid masinate müügiga, 31% oli mitmesuguste teenuste pakkujaid, 15% oli masinatootjad ja 4% eksponentidest olid ettevõtted, kes püüdsid oma kasutatud ja mittevajalikule masinale ostjat leida.

Lisainformatsiooni leiab ja messi *online*-kataloogi saab sirvida messi veebilehel: www.usetec.com.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda pakub Eesti ettevõtjatele võimalust vältida kassajärjekordi messil ja osta messipilet juba Eestis. Kaubanduskojast saab soetada järgmiseid messipileteid (sisaldab ka kataloogi, mille saab kätte pileti registreerimisel messikeskuses):

- 3-päeva pilet – hind 43 eurot (672,80 krooni)
- 1-päeva pilet – hind 28 eurot (438,10 krooni)

Lisainfo:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Seminar**Mis on ärisaladus ja kuidas seda kaitsta?****Probleeme praktikast tutvustavad Konkurentsiameti ja prokuratuuri esindajad ning praktiseerivad advokaadid****27. jaanuaril Kaubanduskojas**

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 27. jaanuaril 2011 (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „Mis on ärisaladus ja kuidas seda kaitsta?“.

Päevakava

- 9.00 Tervituskohvi ja registreerimine
- 9.15 Ärisaladus ja ärisaladuse hoidmise kohustuse reguleerimine – advokaat Klen Laus
- Mis on ärisaladus?
 - Milles seisneb ärisaladuse hoidmise kohustuse rikkumine?
 - Kuidas reguleerida ärisaladuse hoidmise kohustust lepingulistest suhetes?
- 10.15 Rikkumiste kontrolli alla võtmine. Konkreetsete näidete analüüs ärisaladuse kuritarvitamise ja kõlvatu konkurentsi kontekstis – advokaat Villu Otsmann
- Omaniku lahkumine ja uue konkureeriva ettevõtja teke
 - Töötaja lahkumine ja uue konkureeriva ettevõtja teke
 - Töötaja poolt sisseostu korraldamine iseendaga seotud ettevõtjalt
- 11.15 Kohvipaus
- 11.30 Ärisaladuste kaitse Konkurentsiameti menetlustes – järelvalve osakonna nõunik Triin Antsov
- Milline teave saab olla ärisaladus?
 - Ärisaladusi sisaldava teabe edastamine ja kasutamine menetlustes
 - Ärisaladusi sisaldava teabe vahetamine teiste riikide konkurentsiasutustega
- 12.00 Ärisaladuse ja konkurentsialased kuriteod – riigiprokurör Triin Bergmann
- Ärisaladuse õigustamatu avaldamine ja kasutamine – karistusõiguslik regulatsioon ja kohtupraktika
 - Konkurentsialased kuriteod ja ärisaladuse karistusõiguslik kaitse
- 13.00 Lõppsohnad

Seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 19,17 eurot/300 krooni ja mitteliikmele 38,35 eurot/600 krooni (hinnale lisandub käibemaks). Hind sisaldab kohvipause ja seminari materjale. Registreerumise tähtaeg on 24. jaanuar.

Lisainfo ja registreerimine:

MARJU NAAR

Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee

www.koda.ee

Seminar Pärnus**Majandusaasta aruande sõlmküsimumused 2010 ja eurole üleminek****18. jaanuaril Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis**

Kaubanduskoja Pärnu esindus korraldab 18. jaanuaril 2011, kell 10.00–16.00 Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis ettevõtete finantstöötajatele ja raamatupidajatele seminari majandusaasta aruande sõlmküsimumustest ja eurole üleminekust. Seminaril antakse ülevaade Eesti raamatupidamise hea tava nõuetele vastava 2010. a raamatupidamise aastaaruande sõlmküsimumustest. Räägitakse raamatupidamise eurole üleviimise praktilistest küsimustest ja käsitletakse majandusaasta aruande elektroonilise esitamise seonduvat. Lektor on Maire Otsus vannutatud audiitor, Finantsinspektsiooni regulatsioonide ja aruandluse divisjoni spetsialist.

Seminari teemad:

- Majandusaasta aruande koostamise üldnõuded
- Raamatupidamise aastaaruanne – eesmärk ja koostamise üldpõhimõtted
 - Vara ja kohustuste kajastamise sõlmküsimumused (nõuete amortiseeritud soetusmaksumus, ebatüüpiliselt laekuvad ja lootusetud nõuded, varude neto-realiseerimisväärtus, materiaalse ja immateriaalse põhivara kaetav väärtus, kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus, eraldiste moodustamine ja hindamine)
- Omakapitali tehingute kajastamine [ülekurss, oma osad (aktsiad), omakapitali muutuste aruanne]
 - Rahavoogude aruande koostamine (raha ekvivalendid, arvelduskrediidi kajastamine rahavoogude aruandes, äritegevuse rahavoogude kajastamine kaudsel meetodil, intresside ja makstud tulumaksu kajastamine rahavoogude aruandes, olulisemad aspektid investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel)
 - Koondkasumiaruanne (koondkasumiaruande olemus, koondkasumiaruande esitamise kohustus)
 - Tegevusaruanne
 - Kasumi jaotuse ettepanek ja kasumi jaotus
- Audiitorkontroll
 - Muutused audiitorkontrollis seoses uue audiitortegevuse seadusega
 - Audiitorkontroll ja finantsinformatsiooni ülevaade
 - Uued audiitorkontrolli kohustuse kriteeriumid
- Majandusaasta aruande elektrooniline esitamine
 - 2009. a aruande esitamisel tekkinud probleemid
 - Muutused 2010. a aruande esitamisel
- Eurole üleminek
 - Eurole ülemineku mõju 2010. aasta majandusaasta aruandele
 - Raamatupidamise eurole üleviimise praktilisi küsimusi

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 35,15 eurot/550 krooni, mitteliikmetele 54,32 eurot/850 krooni, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:

KATI KRASS • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Märka last!

Igal lapsel on õigus õnnelikule lapsepõlvele, ka keerulisematel aegadel ei tohi unustada lapse huve. Ajakirja teemadering kõnetab meie kõigi igapäevaseid hoiakuid ja suhtumisi vanemaks olemisse, peresuhetesse, inimõigustesse ja haridusse. Iga ajakirja number keskendub mõnele teemale konkreetsemalt.

- Hiljuti ilmunud numbris kirjutatakse kasvatamisest ning kasvatuses.
- Tartu Ülikooli eetikakeskuse juhataja, praktilise filosoofia professor, kolme lapse ema Margit Sutrop arutleb teema üle, kuidas saada heaks lapsevanemaks.
- Lastepeühhaater Anne Kleinberg räägib oma igapäevaõöst ning julgustab vanemaid olema lapsele avatud, sest ainult nii saab kasvada terve närvikavaga laps.
- Kardi Järv-Mändoja kirjutab karistamise alternatiividest. Selgub, miks tekib vanemal soov karistada ja missuguseid muid vahendeid võiks karistamise asemel kasutada.
- Perekeskuse Sina ja Mina perenõustaja ja -koolitaja Meelike Saarna annab nõu juhtudeks kui täiskasvanu puutub kokku lapse kohmetuks või nõutukstegevate küsimustega: tahan ka omale suhtlusportaali kontot või mis on porno.
- Kirjanik Kerttu Soansi peres veetis kaks nädalat üheteistaastane Narva tüdruk Maria, et eesti keeles kümmelda. Mida õppis Maria? Mida õppis kogemusest eesti pere?

Ajakiri toetab lapse õigusi väärtustavat hoiakut. Järgmine number ilmub 2011. aasta kevadel.

Lisainfo ja tellimine: ajakiri.lastekaitseliit.ee

Hommikukohv suursaadikuga:

Eesti suursaadik Hollandis – Gita Kalmet

10. veebruaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Välisministeeriumiga neljapäeval, 10. veebruaril kell 9.00-10.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordse Hommikukohvi lühiseminari. Seekordsel üritusel esineb Eesti suursaadik Hollandis Gita Kalmet. Hommikukohvi seminari osalustasu on 9,59 eurot/150 krooni (lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 08.02.2011.

Käsitletavad teemad:

- Hollandi ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused
- Hollandi majanduse väljavaated
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel
- Hollandi kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused
- Suhtlemine Hollandi ärikultuuris ja bürokraatias

Lisainfo ja registreerimine:

PRIIT RAAMAT

Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

VÄLISMINISTEERIUM

Balti-Araabia Kaubanduskoda Tallinnas

Tallinnas on loodud Eesti ning teiste Balti riikide ettevõtete Araabia piirkonna ekspordi- ja importivõimaluste arendamiseks Balti-Araabia Kaubanduskoda. Balti-Araabia Kaubanduskoda (BAKK) on ellu kutsunud eesmärgiga tihendada Balti riikide ning Pärsia lahe äärsete riikide omavahelisi äri-, kultuurilisi ja poliitilisi suhteid ning läbikäimist.

Lisaks kontaktivahendusele ning tutvustustele on BAKKi üks peamisi väärtusi ka oma liikmeskonna aktiivne kaasamine arenguprotsessi ning teemakohane infovahendus. BAKK soovib olla liikmeskonnale hea ning toetav partner – seetõttu on BAKKi uue juhatuse poolt ellu kutsutud ka Koja Klubi. Koja Klubi näol on tegemist regulaarsete liikmeskonna kogunemistega, mida veedetakse töövabas õhkkonnas ning kuhu kutsutakse esinema külalislektoreid ning isikuid, kes räägivad oma äriilistest ning elukogemustest seoses Araabia riikidega. Eesmärgiks on tihendada läbikäimist liikmeskonnas, soodustada uudsete ja ühistegevuslike ideede teket ning selle kaudu tõsta liikmeskonna ja ka üldsuse teadvust.

BAKKi huvi on olla aktiivses koostöös nii era- kui ka riikliku sektoriga. Sestap teeb BAKK Eestis koostööd mitmete erinevate struktuuriüksustega: Eesti Vabariigi Välisministeerium, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), ETK (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda), KredEx jpm.

BAKK ootab endaga liituma kõiki ettevõtjaid, kes on huvitatud ärisidemete loomisest, hoidmisest ja arendamisest Araabia suunal või leiavad, et neil oleks pakkuda atraktiivseid investeerimisvõimalusi koduturul. Seoses sellega on BAKK ning ETKK on kokku leppinud ühise tegutsemise antud valdkonna arendamisel.

Pärsia lahe äärsete Araabia riikide ning sõjast taastuva Iraagi riigi turg pakub hulgaliselt võimalusi ekspordiks nii masstoodangule kui ka väga spetsiifilistele nišitoodetele. Viimase aja liberaliseeruma hakanud seaduslik regulatsioon on loonud tänaseks selleks piisavalt võimalusi.

Lisainfo: www.bacc.ee

Koostööpakkumised:

- Hiina inimkeha ja konteinerite skänneri (ingl k *3rd generation human body scanner and container inspection system*) tootja otsib edasimüüjat. Kood 2011-01-03-001.1
- Vene pakendamise ja märgistamise masinaid tootev ettevõtte otsib edasimüüjat. Kood 2010-12-16-011
- Serbia ehitusvärvide ja lakkide tootja otsib edasimüüjat ning koostöövõimalusi ehitusfirmadega. Kood 2010-12-01-028
- Kreeka jäätise ja muude toiduainete tootja otsib edasimüüjat. Kood 2010-12-08-046
- Türgi paneelraadiatori tootmisliinide valmistaja otsib ostjat oma toodangule. Kood 2011-01-03-002
- Türgi tekstiilitootja (voodilinnad, padjapüürid, käterätid koju, hotelli ja haiglatesse) otsib edasimüüjaid ja koostööd hotellidega. Kood 2011-01-03-003
- Türgi vannitoamööbli tootja otsib edasimüüjat. Kood 2011-01-03-001
- Austria puiduettevõtte otsib oma vineertoodetele (trepid, ukсед, aknalauad jne) edasimüüjat. Kood 2010-12-20-094
- Vene erivajadustega inimeste abivahendite jaemüüja otsib kontakti tootjate ja varustajatega, et oma tootevalikut laiendada. Kood 2010-12-29-043
- Vene sertifitseerimisteenuseid pakuv ettevõtte otsib edasimüüjat ning pakub end allhankijaks. Kood 2010-12-28-098
- Itaalia (Sitsiilia) kvaliteetsete naistekingade tootja otsib edasimüüjat. Kood 2010-07-13-022
- Vene reklaammaterjalide ja -trükiste (plakatid, viidad, valguskastid jne) tootja otsib oma teenustele edasimüüjat. Kood 2010-12-28-052
- Prantsuse mööbliäriaga tegutsev ettevõtte pakub end edasimüüjaks mööbli- ja mööbliosade tootjatele, kes on huvitatud tegutsemisest Prantsusmaal. Samuti otsib Prantsuse firma allhankijaid spetsiaalsetele mööbliosadele. Kood 2010-12-13-066
- Belgia tööriivafirma otsib alltöövõtjat, kes õmbleb Euroopa normidele ja/või standardile EN471 vastavaid valmisriivaid. Kood 2010-12-08-006
- Serbia mesilastoidu, mesilaste ravimite ja mesilaste pidamise varustuse tootja otsib edasimüüjat. Kood 2010-12-22-107
- Rumeenia elutoa-, noorte- ja köögimööbli tootja otsib edasimüüjat. Kood 2010-12-22-128

Täpsem info:
ANNIKA METSALA
Tel: 604 0091
E-post: annika.metsala@koda.ee

Riigihanketeated:

- EESTI**
- IT**
- Tervise infosüsteemi tervishoiustatistika mooduli lahenduse loomise hange. Tähtaeg 07.02.2011. Kood 4001
- Ehitus**
- Tartusse lämmastikusüsteemi ehitustööde hange. Tähtaeg 16.02.2011. Kood 4002
 - Soojuse ja elektri koostootmisjaama katelseadme hange (koos paigaldamisteenusega). Tähtaeg on 23.02.2011. Kood 4003
 - Raplamaal vee- ja kanalisatsioonitoru rekonstrueerimine ja rajamine. Tähtaeg 02.02.2011. Kood 4004
 - Raamatukogu ja muuseumi arhitektuurivõistlus. Tähtaeg 28.03.2011. Kood 4005
- Masinad ja kütused**
- MAN tüüpi veoautode varuosade hankimine. Tähtaeg 21.02.2011. Kood 4006
 - Kerge kütteõli hange. Tähtaeg on 11.02.2011. Kood 4007
 - 24 sõiduauto, 1 veoauto ja 3 maasturi kasutusõiguse ostmise hange. Tähtaeg 21.02.2011. Kood 4008
 - Busside mootorikütuse hange. Tähtaeg 28.02.2011. Kood 4009
- Teenused**
- Rakveres haljasalade hooldamise hange. Tähtaeg 03.02.2011. Kood 4010
 - Tartus lillepeenarde rajamise ja hoolduse hange aastaks 2011. Tähtaeg 25.01.2011. Kood 4011
 - Reisiseenuste hange. Tähtaeg on 22.02.2011. Kood 4012
- Isikuvahendid**
- Imiku riide- ja pesuesemete ning imiku hooldusvahendite hange. Tähtaeg 18.01.2011. Kood 4013
 - Paberikäterätikute hange. Tähtaeg 19.01.2011. Kood 4014
- TAANI**
- Abivahendid ja meditsiinilised tarvikud**
- Vanurite abivahendite hange. Tähtaeg 07.02.2011. Kood 4015
 - Trahheostoomikanüülide ja teiste meditsiiniliste tarvikute hange. Tähtaeg 21.02.2011. Kood 4016
- Masinad ja kütused**
- Tuletõrjeautode hange. Tähtaeg 07.02.2011. Kood 4017
- Spordikaubad**
- Spordikaupade ja -varustuse (välispordivarustus, võimla sisseseadmed, väljakualade varustus) hange. Tähtaeg 14.02.2011. Kood 4018
- SAKSAMAA**
- Masinad ja kütused**
- Piletiautomaatide hange. Tähtaeg 07.02.2011. Kood 4019
 - Tuletõrjeautode hange. Dokumentidega tutvumine kuni 19.02.2011, tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.02.2011. Kood 4020
 - Laevade remondi- ja hooldusteenused. Dokumentidega tutvumine kuni on 31.01.2011, tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 08.02.2011. Kood 4021
 - Redelautode hange. Dokumentidega tutvumine kuni 11.02.2011, tähtaeg pakkumiste esitamiseks 22.02.2011. Kood 4022
- Kaitsevarustus**
- Politseivarustuse hange. Tähtaeg on 28.02.2011. Kood 4023
 - Kaitsejalatsite hange. Dokumentidega tutvumine kuni 20.01.2011, tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 22.02.2011. Kood 4024
- Valgustid**
- Lampide ja valgustite hange. Tähtaeg 15.02.2011. Kood 4025
- NATO**
- Hangitakse kohtvõrgu ühendust (ingl k *Ethernet Transport Services*) ca 80 sõlme vahel NATO 28 liikmesriigis. Tähtaeg 10.02.2011. Kood 4026
- OECD**
- Otsitakse konsultante rahvusvahelise tudengite hindamise projekti PISA 2015 (ingl k *Development of the Cognitive Frameworks for the Sixth Cycle of the Programme for the International Student Assessment – PISA 2015*). Tähtaeg 04.03.2011. Kood 4027

Täpsem info:
LEA AASAMAA
Tel: 604 0090
E-post: lea@koda.ee

Õnnitleme jaanuarikuu juubilare!

85

VÄLK OÜ
liige alates 2001

70

TALLINNFILM AS
Liige alates 2001

60

EESTI MAAÜLIKOO
liige alates 1997

50

TEEDE REV-2 AS
liige alates 1996

45

VALUMEHAANIKA AS
liige alates 1994

20

ARC PROJEKT OÜ
liige alates 2006

EESTI ENTSÜKLOPEEDIA-
KIRJASTUSE AS
liige alates 1998

EESTI KESKKONNA-
UURINGUTE
KESKUS OÜ
liige alates 1999

EPLER & LORENZ AS
liige alates 2001

ESRO AS
liige alates 1998

FORSMAN TEE AS
liige alates 1999

HARKU
KARJÄÄR AS
liige alates 1997

INFLOT AS
liige alates 1997

JOHANNA KÕVA FIE
liige alates 1996

JOT EESTI OÜ
liige alates 1998

LEMMINKÄINEN AS
liige alates 1997

MALEKO AS
liige alates 1997

PKC EESTI AS
liige alates 2003

REGIO AS
liige alates 1996

SAARMAS AS
liige alates 2001

TAWEST IA
INTERNATIONAL AS
liige alates 1999

TEET GRUPP OÜ
liige alates 2002

VALMECO AS
liige alates 2009

15

BALBIINO AS
liige alates 1998

BROKMAK OÜ
liige alates 2009

DELOITTE ADVISORY AS
liige alates 1997

DET NORSKE VERITAS
EESTI OÜ
liige alates 1997

ELEKTRIMEES OÜ
liige alates 2003

ERICSSON EESTI AS
liige alates 1998

GREENCARRIER OÜ
liige alates 1998

I.M.C.S. EESTI AS
liige alates 1996

IEG AS
liige alates 2002

INTERCHEMIE WERKEN
DE ADELAAR EESTI AS
liige alates 1999

LAVINTON OÜ
liige alates 1998

OUTOKUMPU
BALTIC OÜ
liige alates 1996

QUALITEX AS
liige alates 1999

TARFURGO OÜ
liige alates 2004

10

ALDRUM OÜ
liige alates 1997

BCS KOOLITUS AS
liige alates 2002

FRISTEBERG OÜ
liige alates 2009

GRT EESTI OÜ
liige alates 2006

KONEKESKO
EESTI AS
liige alates 2001

KUMMI-OTT OÜ
liige alates 2009

LABELPRINT OÜ
liige alates 2002

PARKWOOD
INDUSTRIES OÜ
liige alates 2006

PRONTO GRUPP OÜ
liige alates 2002

SAARE
FISHEXPORT OÜ
liige alates 2004

SEMET OÜ
liige alates 2004

STEELMAN OÜ
liige alates 2004

TNC COMPONENTS OÜ
liige alates 2002

WIENERBERGER AS
liige alates 2001

5

ARVATO SERVICES
ESTONIA OÜ
liige alates 2006

BPS OÜ
liige alates 2006

BROADGATE CAPITAL OÜ
liige alates 2007

BUCHEN INDUSTRIAL
SERVICES BALTICUM OÜ
liige alates 2006

FROG INDUSTRIAL
DESING OÜ
liige alates 2006

KSV EKSPERT OÜ
liige alates 2010

RAVITEE OÜ
liige alates 2008

RL-TRANS BALTIC OÜ
liige alates 2010

ROADSERVICE OÜ
liige alates 2010

STRATFORD OÜ
liige alates 2009

TITANIA TÖLKED OÜ
liige alates 2008

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksportööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010-2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „**Eksportivaldkonna koolitused 2010**”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksportööridele. Koolitustemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.

• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele-
nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja
brändijuhtimisega nii suurettvõtetes kui
väiksemates arenevates ettevõtetes üle maa-
ilma. Viimastel aastatel on ta tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ning ekspordi- ja
turunduskoolituste läbiviimisega Eestis.

• **Yrjö Ojasaar** omandas õiguslase hariduse
Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris
advokaadina ning seejärel tehnoloogia-
ettevõttes partnerina. Tema tänane tegevus
on seotud ettevõtetele era- ja riikliku riski-
kapitali kaasamise, rahvusvaheliste strate-
egiliste partnerite leidmise ning intellek-
tuaalse omandi kaitsmise ja arendamisega.
Hetkel töötab Yrjö Ojasaar OÜ-s Advokaadi-
büroo Luiga Hääl Mody Boreniuse, kus ta
nõustab innovaatilisi firmasid.

• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ja
koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi-
ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise.
Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii
Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid.
Jakob Saks on koolitus- ja konsultat-
sioonifirma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe www.koda.ee kaudu.
Osalustasu 19,17 eurot/300 krooni üks päev (sisaldab käibemaksu).
Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.

„Eksportivaldkonna koolitused 2010” sarja läbiviimist
kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksportööridele teadmised ja praktilised juhised oma
ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning
ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivseks elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 17., 18., 24. jaanuar 2011

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 21., 22., 28. veebruar 2011 – vene keeles • 14., 15., 21. märts 2011

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 3., 4., 10. märts 2011 – vene keeles

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime
suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 17. jaanuar ja 2. mai 2011 • 4. aprill 2011 – vene keeles

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esindus (Tallinna 16) • 7. veebruar 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 7. märts 2011

MÜÜGIVÕRGU ARENDAMISE JA LOOMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja
hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku,
arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Raadi mõis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 19. jaanuar 2011

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 9. veebruar 2011

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 9. märts 2011

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5. aprill ja 3. mai 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 4. mai 2011

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta.
Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eel-
arve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 18. jaanuar 2011 • 8. veebruar 2011 – vene keeles

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 8. märts 2011

Ekspordi Akadeemia SEMINARID 2011

EKSPORDI AKADEEMIA

Välisurgudele minnes tuleb ettevõtte juhil leida erinevaid lahendusi uutele väljakutsetele. Ekspordi Akadeemia seminarisari on koostatud eesmärgiga, et ettevõtete juhid saaksid teadmisi, inspiratsiooni ja ideid enda konkurentsivõime arendamiseks.

KESKASTMEJUHTIDELE:

VÕTMEGEVUSED ÄRIMUDELI EDUKAKS TOIMIMISEKS

(20. jaanuar 2011)

Õeldakse, et ettevõtte on kogum protsesse ja, et kett on nii tugev, kui on selle kõige nõrgem lüli. Kuidas juurutada oma ettevõttes tipp-tasemel protsessijuhtimist, mis looks eelist ja eristumisvõimalust konkurentide ees? Kui investeringutes tootmisse oleme suhteliselt heal tasemel, siis müük ja turundus on tänaseni pigem vaeslapse rollis. Kuidas arendada välja tõhus müügi võrk ekspordiks, siseneda uutele turgudele, luua tugevat müügiorganisatsiooni? Kui ettevõttel on rahvusvaheline müügi võrk sihtriikidesse juba loodud, siis kuidas see efektiivselt tööle panna? Kuidas müügi võrku juhtida, motiveerida, kontrollida ning saavutada püstitatud eesmärgid ja võrgustiku potentsiaal? Lektorid: Ingrid Kormik (Baltika Grupp), Raul Järve (Swedbank), LeeAnne Haworth, Jakob Saks ja Juhan Bernadt. Hind: 300 krooni/ 19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

SEMINARID TIPPUJUHTIDELE:

VÕTMEGEVUSED ÄRIMUDELI EDUKAKS TOIMIMISEKS

(19. jaanuar 2011)

Igal ärimudelil on mingid kriitilise tähtsusega võtmegevused, et väärtuspakkumine saaks klientideni viidud ja ärimudel toimiks. Mis on need Sinu ettevõttes? Konkurentsieelis ei ole kunagi eraldiseisev asi või omadus, vaid tuleneb alati millegi paremini tegemisest. Milliste tegevustega on mõtet ise tegeleda, millised on mõtet väljast sisse osta? Lektorid: Ingrid Kormik (Baltika Grupp), Maltias Mustonen (Swedbank), LeeAnne Haworth, Jakob Saks ja Juhan Bernadt. Hind: 300 krooni/19,17 eurot (lisandub käibemaks).

ÕPPEVISIIDID:

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja õppevisiidid Soome 2.-3. veebruaril ja Rootsi 3. märtsil. Visiitide käigus kinnistame seminaridel saadud teadmisi ning tutvume erinevate praktikutega ja nende kogemusega.

SOOME VISIIDI PROGRAMM

Kolmapäev 2. veebruar 2011

- 6.30 Kogunemine Tallinna sadama D-terminalis
- 7.30 Laeva väljumine Helsingisse, hommikusöök laeval
- 9.30 Laeva saabumine Helsingisse
- 10.00 Väljasõit
- 10.30 Helsingi Kaubanduskoja külastus – presentatsioon, diskussioon – Soome ettevõtete edukas koostöö välisurgudele, ekspordivõimalustest, suundadest.
- 12.00 Väljasõit lõunale
- 12.20 Lõuna
- 13.20 Väljasõit
- 13.40 Finpro külastus – presentatsioon, diskussioon – täpsem Soome ekspordisuundade ülevaade, nõudlus-pakkumine välismaal, arusaam ekspordi tulevikust.
- 15.15 Väljasõit
- 16.00 Eesti Maja külastus ja EAS Soome filiaaliga tutvumine
- Äriseminar Soome majanduse, ekspordi ja tulevikuvaadete teemal.
- 17.00 Väljasõit hotelli Cumulus Kaisaniemi
- 17.30 Majutus Cumulus Kaisaniemi
- 19.00 Öhtusöök

Neljapäev 3. veebruar 2011

- 8.30 Väljasõit hotellist
- 9.00 Fiskarsi külastus – presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon – erinevate ärimudelite analüüs
- 10.30 Väljasõit
- 11.00 Pauligi külastus – presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon – müügi ja turunduse kasutamine konkurentsivõime enda poole kallutamiseks.
- 12.00 Lõuna
- 13.00 Väljasõit
- 13.30 Fazeri külastus – presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon – suhtekorraldus välismaal, pikaajalised kliendisuhed

- 15.00 Väljasõit sadamasse
- 17.30 Laeva väljumine Tallinnasse (Tallink Star)
- 18.00 Kokkuvõtte visiitidest laeval
- 19.30 Saabumine Tallinnasse

Õppevisiidi maksumus on 281,21 eurot / 4400 krooni inimese kohta. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi! Registreerimistähtaeg 27. jaanuar.

ROOTSI VISIIDI PROGRAMM:

Neljapäev 3. märts 2011

- Kogunemine Tallinna Lennujaamas
- 7.55 Lend Stockholm
- 7.30 Saabumine Stockholm (Rootsi aja järgi)
- 8.30 Väljasõit lennujaamast külastustele
- 9.30 General Electric Company – brändi tähtsus, mainekujundus
- 12.00 Väljasõit lõunale
- 12.20 Lõuna
- 13.20 Väljasõit
- 13.40 H&M külastus – kultuurilised erinevused, info hankimine trendide kohta tarbijakäitumises, ettevõtte maine kui ressurss. Kuidas arendada mainet välisurgudel?
- 15.15 Väljasõit
- 16.00 Absolut külastus – kultuurilised erinevused, info hankimine trendide kohta tarbijakäitumises, ettevõtte maine kui ressurss. Kuidas arendada mainet välisurgudel?
- 17.30 Väljasõit lennujaama
- 19.50 Lend Stockholm-Tallinn (Rootsi aja järgi)
- 21.50 Saabumine Tallinna lennujaama (Eesti aja järgi)

Õppevisiitide maksumus on 287,60 eurot / 4500 krooni inimese kohta. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi! Registreerimistähtaeg 22. veebruar.

Ekspordi Akadeemia korraldamist
kaasrahastatakse
Euroopa Liidu Sotsiaalfondist

Europea Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Info ja registreerimine:
EVA MARAN • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
PRIIT RAAMAT • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
www.koda.ee